

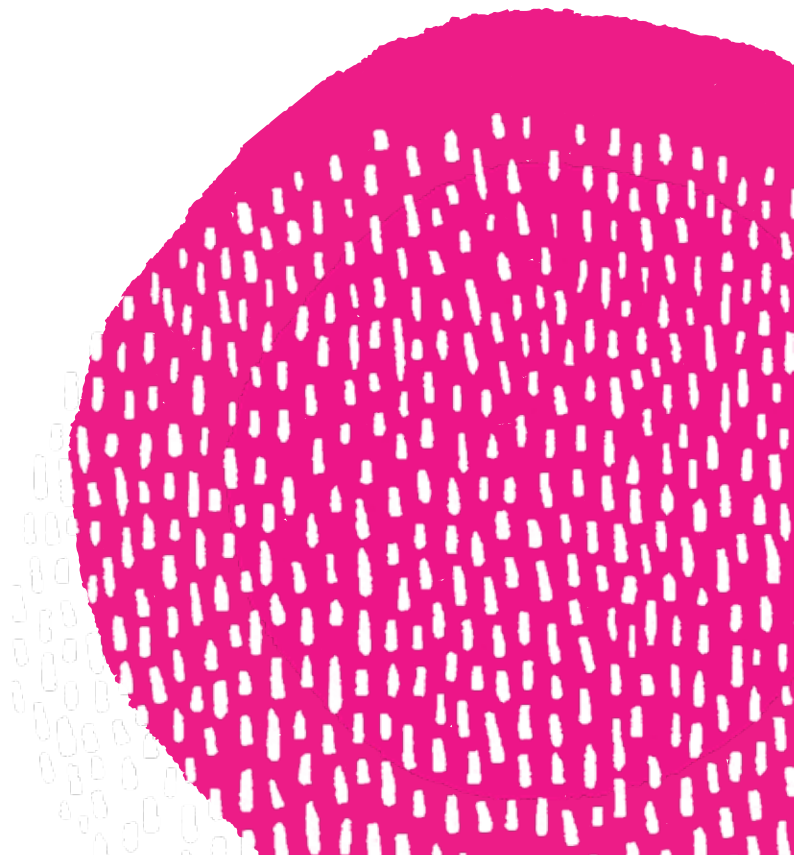
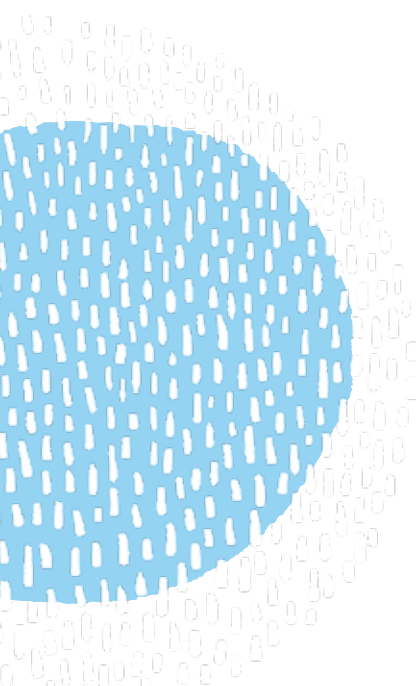

svenska **nu**

Verksamhetsberättelse år

2022

**våga
uppleva
svenska
nu**

HANAHOLMEN

svenska nu

Nätverket Svenska nu koordineras av
Hanaholmen – kulturcentrum för Sverige och Finland

www.svenskanu.fi | svenskanu@hanaholmen.fi
Hanaholmen – kulturcentrum för Sverige och Finland
Hanaholmsstranden 5, 02100 Esbo | +358 400 605 565 | www.hanaholmen.fi

facebook.com/svenskanu

twitter.com/svenskanu

instagram.com/svenskanu

Innehållsförteckning

Förord	I	Nordiska Band	38
		Tandem Agera	39
Pedagogisk verksamhet	2	Ålandsveckan	40
Svenska nu:s verksamhet i siffror år 2022	5	Barnevenemang på Sveriges ambassad	40
Utvärdering av kvalitativa effekter	6	Europeiska språkdagen	41
Feedback och uppföljning	8	Svenska veckan	42
Föreläsningar	11	Nordisk film	43
Workshops	14		
Högskoleverksamhet	18	Samhällelig verksamhet	45
Lärofortbildning	19	Svenskundervisningens förutsättningar	45
Samarbete med svensklärarna och språklärarna	22	Påverkansarbete i kommunerna	46
Mässor	22	Samarbete med Språkambassadörerna	48
Svenska nu-dagarna	23	Styrgrupp och delegation	48
Vänskolprojekt	25		
Läromaterial	28	Kommunikation	52
Tidningarna i skolan	31	Historik	52
		Mediasynlighet	53
Kulturprogram och nordisk verksamhet	32	Sociala medier	54
Kulturturen	32	Hemsida och nyhetsbrev	55
Teater	35	Citat	57
Musik	37	Tack	59

Foto: s.14 Simon Zion, s.16 till höger Tara Junker, s.21 Lars Kastilan, s.23-25 Lars Kastilan, s.27 Lars Kastilan, s.28 Bok-Makaren AB, s.29 skärmdump från videon av Clutch Productions, s.30 Tecknad av Lotta Strandman, s.32 Otto-Ville Väättäinen, s.35 Britt Mattsson, s.36 till vänster Jessica Miller, s.37 uppe Ville Vappula, s.41 i mitten och nere Lars Kastilan, s.42 uppe Lars Kastilan, s.42 nere Hagelstam & Co, s.49-50 Lars Kastilan, s.52 Lars Kastilan. **Övriga foton:** Svenska nu.

Förord

Året 2022 var ett märkesår i många avseenden. Åland 100-jubileumsåret uppmärksammades under Ålandsveckan i skolorna i mars. Temaveckan koordinerades av Statsrådets kansli och Svenska nu bidrog med läromaterialet Åland i sikte samt fysiska och virtuella skolbesök. Den populära intensivkursen om Åland upprepades i maj.

År 2022 fyllde den populära sagofiguren Alfons Åberg 50 år. Svenska nu producerade i samarbete med Sydkustens ordkonstskola ett ordkonstmaterial som baserar sig på Gunilla Bergströms älskade barnböcker om Alfons Åberg. Under året arrangerades ordkonstverkstäder där finskspråkiga lågstadieelever fick leka med svenska språket tillsammans med en lärare från Sydkustens ordkonstskola. En höjdpunkt i samarbetet var när ordkonstverkstäderna arrangerades på Sveriges ambassad i Helsingfors i maj.

Även Nätverket Svenska nu firade sitt 15-årsjubileum år 2022. Under Europeiska språkdagen i september arrangerade Svenska nu ett storslaget program för elever och språklärare på Hanaholmen i samarbete med Europeiska kommissionens representation i Finland. Jubileumsåret kulminerade i november med att Svenska nu arrangerade Svenska nu-dagarna och gav ut en historik. Projektchef Mikael Hiltunen tilldelades Folktingets förtjänsttecken i brons för hans arbete för svenska språket i Finland. Enligt Hiltunen var utmärkelserna också en hyllning till Svenska nu, vars professionella arbetssätt och långsiktiga kvalitetsarbete ger resultat och inger förtroende. Rekordsiffrorna i nätverkets kvalitativa utvärdering år 2022 ger fog för påståendet.

Svenska nu utmärkte sig med att ge ut många fina läromaterial år 2022. Skådespelarna Krista Kosonen och Santeri Heikinheimo Mäntylä figurerade i videomaterialet *Därför svenska*, som stöder utarbetandet av en språkprofil i gymnasiet svenskundervisning. Svenska nu svarade också på den stora efterfrågan av relevant material för yrkesskolans svenskundervisning genom att lansera läromaterialet *Mitt drömyrke. Jakten på kanelbullereceptet* var Svenska nu:s helhet i materialet Virtuella resor i Europa, som koordinerades av Uleåborgs stad och finansierades av Utbildningsstyrelsen. En ny

satsning var att Svenska nu skickade HBL Junior paperstidningar till finskspråkiga grundskolor och producerade läsförståelseuppgifter till tidningarna. Svenska nu informerade lärarna om de nya materialen bl.a. i samband med virtuella kaffestunder – en ny verksamhet år 2022.

Årets första månader präglades ännu av pandemin, men efter det normaliserades verksamheten med fysiska skolbesök. Svenska nu lanserade hela 17 nya program under verksamhetsåret. Ett nytt initiativ var att erbjuda finskspråkiga skolgrupper möjlighet att besöka Wasa Svenska Teaters föreställningar. Svenska nu satade också på rikssvensk teater genom att erbjuda pjäsen Kainos sång och kollektivet NYXXX spännande hörlursföreställning till finskspråkiga skolor. Nätverkets förtroendefulla samarbete med NordicSom rf resulterade i det nya programmet med invandrarambasadörers skolbesök. En ny stjärna i Svenska nu:s stall är t.ex. kocken Tara Junker, vars skolprogram handlar om matsvinn. Svenska nu hade nöjet att introducera ett nytt svenskt besöksmål, som skolgrupperna kunde besöka virtuellt: Nobel Prize Museum.

Det första läsåret av vänskolprojektet med SFV var en framgång och projektet fortsätter även läsåret 2022-2023 för att skolorna ska stadga sin verksamhet. På basis av responsen har projektet uppmuntrat eleverna att våga tala det främmande språket och de uppgav att det bästa med projektet var det sociala umgänget med jämnåriga från den andra språkgruppen. Under våren avslutades andra säsongen av det samnordiska musikprojektet Nordiska Band.

Regeringens beslut att lägga till en årsveckotimme svenska i grundskolans språkprogram var en stor seger för Svenska nu. Det långsiktiga påverkansarbetet för mera svenskundervisning i högstadiet gav resultat. Svenska nu nämndes även som en samarbetspart i genomförandet av regeringens utvecklingsprogram för det andra inhemska språket. Paavo Lipponen utsågs till hedersordförande för Nätverket Svenska nu och han överlämnade ordförandeklubban i delegationen till Åbo stads borgmästare Minna Arve. ●

Pedagogisk verksamhet

Svenska nu erbjuder olika tematiska och läroämnesöverskridande program för att stöda svenskundervisningen i finskspråkiga skolor. Vi motiverar eleverna att använda den svenska de kan och vi ger eleverna svenskspråkiga kulturupplevelser som väcker intresset för svenskan och vidgar vyer. Programmen är avgiftsfria för skolorna och i utbudet ingår allt från workshops och föreläsningar till filmvisningar samt teater- och musikföreställningar. Nätverkets skolprogram uppfyller målen i de nationella läroplanerna genom att stöda språkpedagogiken samt elevernas språkliga medvetenhet och uppväxt till skickliga språkbrukare i en kulturellt och språkligt mångfacetterad värld.

Programmen bygger på interaktion mellan artisten och eleverna och verksamhetens syfte är att uppmuntra eleverna till att våga använda den svenska de kan och att väcka elevernas intresse för språk. Svenska nu har utarbetat förhandsmaterial för skolprogrammen, så att lärarna kan arbeta med temat både i förväg och efter programmet, och på så sätt fördjupa elevernas kunskaper i temat. Lärarna ges även möjlighet att göra ämnesöverskridande samarbete med skolprogrammen.

Svenska nu:s programutbud är varierande både till innehåll och svårighetsgrad, vilket gör det lätt för lärarna att hitta intressant och språkmässigt passligt program för sina elever. Målsättningen är att ge alla elever, oberoende av språkkunskapernas nivå, möjligheten att ta del av skolprogram.

Svenska nu erbjuder program till finskspråkiga elever på olika utbildningsstadier. För elever som börjar med svenskan i årskurs sex fungerar verksamheter som kombinerar språkduschar i svenska med övningar i konst- och färdighetsämnen. Virtuella besök till kända svenska besöksmål passar undervisningen i a-svenska och riktar sig även till språkbads- och språkskolor. För högstadieelever erbjuder vi i första hand olika

workshops, där man lär sig svenska samtidigt som man gör något praktiskt. Föreläsningar och teaterföreställningar lämpar sig för gymnasiets svenskundervisning, medan yrkesskolor har användning för videomaterial som man flexibelt kan ta in i undervisningen. Svenska nu arrangerar årligen evenemang för högskolestuderande och erbjuder första hjälp-lektioner för vårdstuderande.

Svenska nu:s styrka är den nära kontakten och växelverkan med lärarfältet. Under verksamhetsåret arrangerade Svenska nu ett flertal fortbildningstillfällen i samarbete med andra och i egen regi. Svenska nu:s virtuella fikastunder för lärare var en ny innovation. Svenska nu-dagarna samlade lärare och studerande till Hanaholmen för tredje gången.

Nätverket har genomfört en kvalitativ utvärdering i fyra års tid och år 2022 var siffrorna exceptionellt bra. Lärarna var helt eller delvis av samma åsikt att Svenska nu:s besök har ökat elevernas intresse för svenska språket och kulturen (85 %), haft en positiv inverkan på studiemotivationen (79 %) och inspirerat lärarna att utveckla sina arbetsmetoder (64 %).

Under året 2022 lanserade Svenska nu sammanlagt fem nya läromaterial: ordkonstmateriel om Alfons Åberg, *Därför svenska*, *Mitt drömyrke*, *Jakten på kanelbullereceptet* och läsförståelseuppgifter till HBL Junior. Svenska nu skapade själv och i samarbete med andra 17 nya skolprogram och tilläggsmaterial kring dem.

År 2022 nådde Svenska nu 71 348 elever i hela landet. Nätverket genomförde 825 workshoppar och lektioner samt 418 föreställningar och guidningar. Totalt 361 olika skolor medverkade i programmen. Sammanlagt 3 614 lärare deltog i fortbildningar och skolprogram. De övriga kontakterna uppgick till 3 087 personer och bestod i huvudsak av filmkontakter, men i siffran ingår också personer som deltagit i nätverkets samhälleliga evenemang. ●

Svenska nu:s verksamhet i siffror år 2022

78 049

Kontakter totalt

71 348

Elevkontakter

3 614

Lärarkontakter

3 087

Övriga kontakter

825

Workshops och lektioner

418

Föreläsningar och
guidningar

361

Medverkande skolor

41

Program

17

Nya program

49

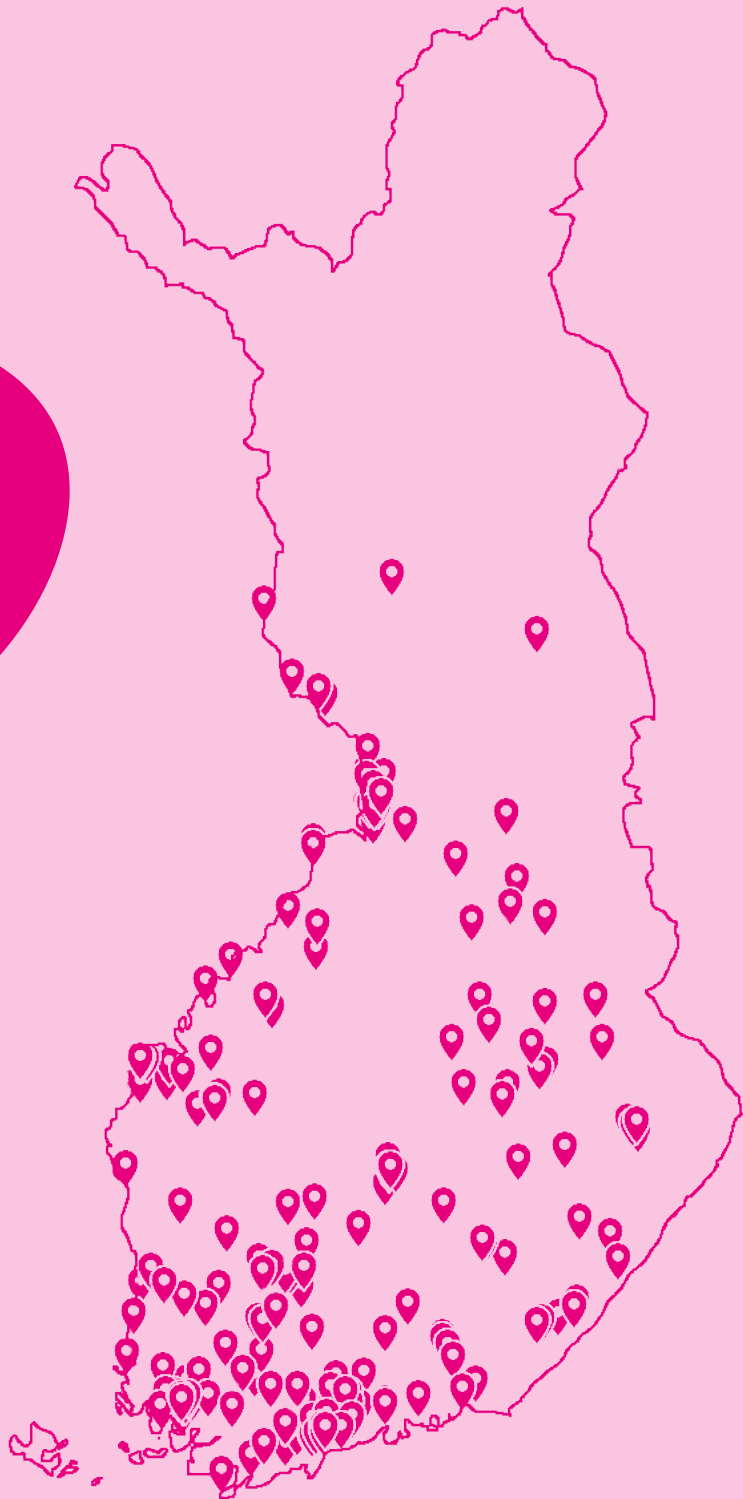
Läromaterial

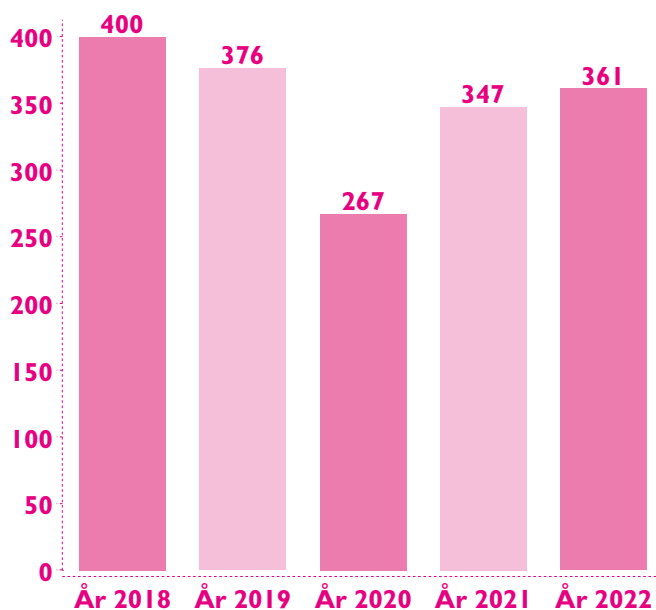
5

Nya läromaterial

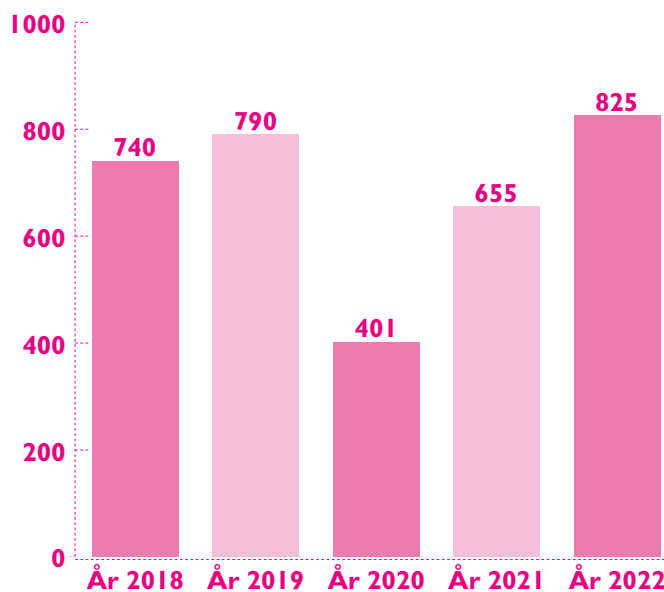
**Geografisk
spridning
år 2022**

Antalet olika medverkande skolor
i Svenska nu:s verksamhet åren 2018-2022

Antalet workshops och lektioner åren
2018-2022

Utvärdering

Svenska nu utvärderar kontinuerligt sin verksamhet. Lärare och elever ombeds utvärdera Svenska nu:s skolprogram alltid efter varje besök. Teamet följer upp elev- och lärarfeedbacken och utvecklar skolprogram i samarbete med artister på basis av den. Sedan 2019 har det årligen gjorts också en s.k. kvalitativ utvärdering, där lärare ombeds utvärdera Svenska nu:s verksamhet under det gångna året och reflektera över mer bestående effekter som verksamheten har haft. Den kvalitativa utvärderingen följer upp de frågeställningar som lyftes fram i den externa utvärderingen av nätverkets verksamhet år 2018.

Utvärderingen av verksamheten är viktig för att nätverket ska kunna försäkra sig om att verksamheten håller en hög kvalitet. Med hjälp av utvärderingen kan Svenska nu utveckla och vid behov förnya och uppdatera programutbudet. En direkt kanal till fältet är värdefull för att få nya idéer. Utvärderingen fyller också funktionen att bevisa verksamhetens kvalitativa effekter och relevans. ●

Utvärdering av kvalitativa effekter

Svenska nus kvalitativa utvärdering genomfördes för fjärde året i rad. Antalet svar har varierat mellan 124 och 152, och år 2022 besvarades enkäten av 129 lärare. Syftet med enkäten är att samla in kvalitativ data om verksamhetens effekter och den skickades till alla lärare som bokat program under året. Lärare ombeds ta ställning till tre påståenden som tangerar grundläggande idéer bakom Svenska nus verksamhetsfilosofi. Svenska nu vill öka elevernas intresse för svenska språket och kulturen och påverka positivt elevernas motivation att läsa svenska samt inspirera lärare att utveckla sina arbetsmetoder genom att erbjuda skolprogram och kompletterande läromaterial som stöder svenskundervisningen.

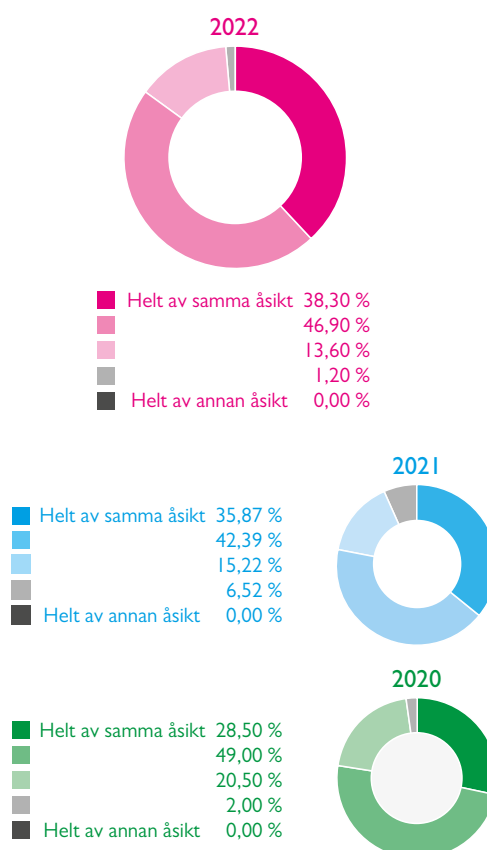
Respondenterna anger sina svar på skalan 1-5, där 1=helt av annan åsikt och 5=helt av samma åsikt. Lärarnas omdömen har sedan den första utvärderingen (2019) varit positiva och det anmärkningsvärda är att resultaten varje år har blivit något bättre. Det visar att utvecklingsarbetet har lyckats och verksamheten förverkligar Svenska nus mål: lärarna anser att verksamheten är relevant och motiverande och svarar på de behov som finns i skolorna.

Av dem som svarat på enkäten har 64 procent (n=82) haft ett Svenska nu besök under året 2022. Av dessa har 58 % haft endast fysiska besök, 21 % har haft endast virtuella och 21 % både virtuella och fysiska besök. De som inte har haft ett besök uppger olika orsaker till det. Tidpunkterna har inte passat, turnén har varit fullbokad eller det har inte funnits lämpliga program på orten. Vissa lärare svarar att de inte haft tid att arrangera eller boka ett besök.

Det första påståendet löd huruvida Svenska nus besök ökat intresset för svenska språket och kulturen bland eleverna. Till och med 85 procent av lärarna var helt eller delvis av samma åsikt, vilket är det bästa resultatet någonsin. I de öppna svaren bedömde lärare att det ökar intresset för språket och kulturen när

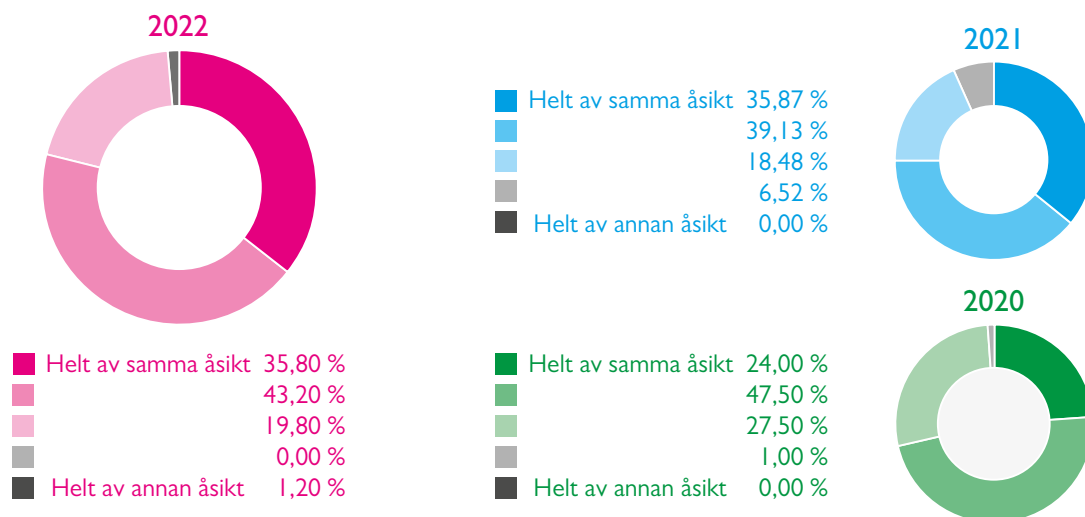
man får autentiska kontakter till svenskan och möter intressanta gäster som har svenska som modersmål i klassrummet eller hör svenska i andra miljöer utanför skolan. Besök är alltid stimulerande omväxling, de piggar upp vardagen och utvidgar elevernas kunskaper om världen.

Besöket har ökat elevernas intresse för svenska språket och kulturen

Även svaren på det andra påståendet, om besöket hade en positiv inverkan på elevernas studiemotivation, var uppmuntrande. Sammanlagt 79 procent av lärarna höll helt eller delvis med om påståendet (75 % år 2021). I de öppna svaren konstaterar lärarna att studiemotivationen har ökat när eleverna har insett

Svenska nu:s besök hade en positiv inverkan på elevernas studiemotivation (2020-2022)

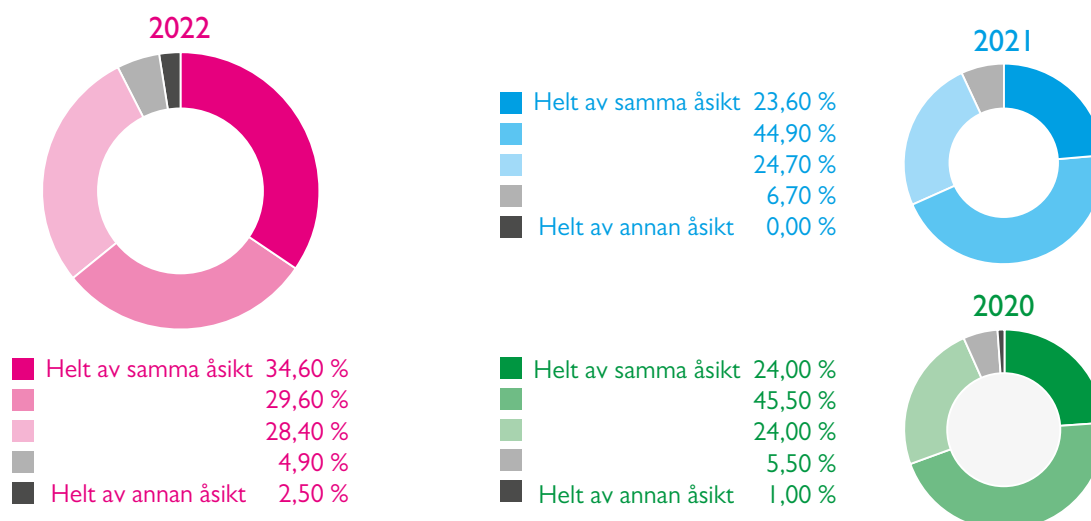
nyttan av svenskan, både i sin egen vardag och med tanke på arbetslivet eller fortsatta studier. Besöken har ökat elevernas självförtroende när de har fått använda sina egna kunskaper i svenska och märkt att de både förstår mera än de trodde och blir förstådda av gäster, vilket motiverar till att lära sig mera och använda språket. En lärare skriver att "Många har börjat fundera på att studera i Sverige".

Lärarnas svar på det tredje påståendet "Svenska nu:s besök har inspirerat mig att utveckla mina arbetsmetoder" är i linje med tidigare år – 64 procent var helt eller delvis av samma åsikt. Däremot har antalet som är helt av samma åsikt ökat markant till en dryg tredjedel. Lärarna skriver att det är viktigt med autentiska möten och att jobba också utanför klassrummet vilket Svenska nu ger verktyg till. Några skriver att de försöker få Svenska nu-besök till varje kurs om det bara är möjligt. Svenska nu:s program har gett lärare många nya idéer som de själva har förverkligat i klassrum, till exempel nämns serieworkshoppen och att eleverna har lyssnat på Jesse P:s och Redramas musik och analyserat texter. Besök har gett nya praktiska tips eller någonting som man kan utnyttja till exempel på den muntliga kursen. Lärare uppskattar också att besök ger aktuell

information om Sverige även till dem. En lärare skriver "Till exempel Kenneths arbetsintervjuer är inte bara ett besök under en lektion utan ett projekt som ska planeras noga och som omfattar flera etapper".

I enkäten efterfrågas det också på exempel på hur Svenska nu:s besök har gjort skillnad för eleverna. Flera lärare konstaterar att det har gjort skillnad för eleverna när de har haft kontakt med någon utöver den egna läraren som talar svenska och insett att de kan svenska. Enligt lärare har eleverna bland annat blivit modigare - de vågar använda språket och talar mera svenska på lektionerna. Lärare intygar att elever blivit mera motiverade att göra sina läxor och vissa har fått mod att skriva svenskan i studentexamen. Lärare har exempel på elever som sökt sig eller tänker söka sig till studier på svenska. Det finns elever som överväger att göra sin militärtjänstgöring på Nylands Brigad i Dragsvik. Elever har också blivit intresserade av att delta i någon språkkurs. Många nämner att intresset för sommarjobb, t.ex. nordjobb, på Åland eller i Stockholm har ökat. Många har börjat reflektera över möjligheten att studera i Sverige och intresset för att resa till Sverige har ökat. Lärare nämner att elever börjat läsa Junior HBL eller följa SVT.se.

Svenska nu:s besök har inspirerat mig att utveckla mina arbetsmetoder (2020-2022)

I samband med den kvalitativa utvärderingen ber Svenska nu också lärarna bedöma nätverkets läromaterial. Av respondenterna hade 62 % använt något av Svenska nu:s nya material som lanserades år 2022. De mest använda materialen var Därför svenska! och Mitt drömyrke. Sammanlagt 85 % av respondenterna har använt minst något av Svenska nu:s alla material och många lärare har använt flera olika. De fem mest använda var uppgifter till Lätta bladets artiklar, helheten Åland i sikte, uppgifter som gjorts för att uppmärksamma Svenska dagen, Vetamix-videor om högtider och videoserien Mickes mattips där Micke Björklund lär elever att laga enkla maträtter.

I det öppna kommentarsfältet skriver lärarna bland annat att de använder Svenska nu:s material som extra eller kompletterande uppgifter, ger längre hunna elever som uppgift att göra övningar som passar för självstudier. En lärare skriver "Bra att ha när man behöver något extra eller kompletterande material eller omväxling". Lärarna beskriver materialen som mångsidiga, inspirerande och fungerande, eller helt enkelt lysande. "Förra året använde jag Åland materialet som var lysande.", skriver en lärare. De som inte har använt materialen skriver att de inte har haft tid att bekanta sig med utbudet eller inte har haft behov av att använda något extramaterial. ●

Feedback och uppföljning

Svenska nu ber lärare och elever utvärdera program efter varje skolbesök. Utvärderingar är ytterst viktiga för Svenska nu:s verksamhet eftersom de hjälper att utveckla programutbudet och nya koncept.

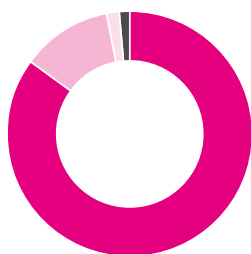
Syftet är att ta reda på vad både lärare och elever tycker om olika program, om innehållet är tilltalande

och passar in i undervisningen samt om programmen språkligt är på rätt nivå. Totalt 283 lärare och 3252 elever utvärderade Svenska nu:s program under verksamhetsåret 2022.

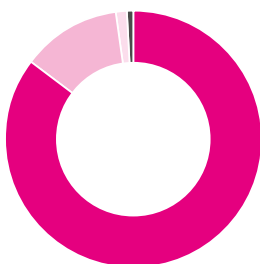
LÄRARE

Överlag var lärarna väldigt nöjda med verksamheten. Lärarsvaren visar att Svenska nu:s program har upplevts vara bra och fungerande och innehållsmässigt lämpliga, vilket visar att programutbudet är aktuellt och intressant.

Svenska nu-programmet var bra/fungerande

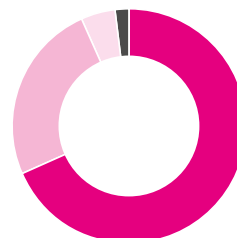
Programmet var innehållsmässigt lämpligt

Även omdömena om programmens språkliga nivå är bra, trots att det ibland är svårt att hitta en bra balans och rätt nivå. De flesta programmen kan anpassas enligt gruppens nivå, antingen kan språket göras enklare och tydligare eller programmet kan genomföras

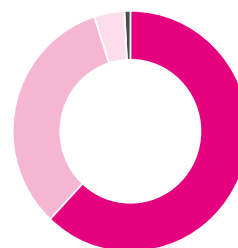
tvåspråkigt (finska-svenska). Enligt feedbacken har språket ibland varit för svårt och ibland för lätt. Det visar att det är viktigt att fästa uppmärksamhet också vid språket även om de flesta har tyckt att programmet var språkligt på rätt nivå (68,5 % helt av samma åsikt, 24,9 % delvis av samma åsikt).

Programmet var språkligt på en lämplig nivå

Lärarna anser också i stort sett att programmen inspirerar eleverna i studier i svenska vilket är ett av de viktigaste målen för Svenska nu.

Programmet inspirerar eleverna i studier i svenska

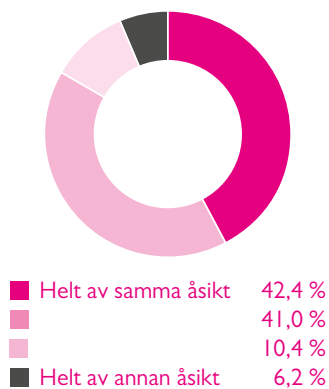
ELEVER

Feedbacken från elever visar att Svenska nu:s skolprogram har fått bra mottagande också bland elever även om elevernas omdömen alltid har varit en aning mindre positiva än lärarnas omdömen.

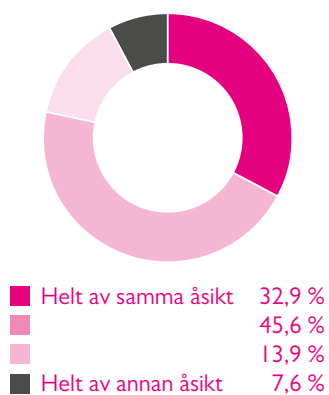
Omkring 80 % av eleverna har varit helt eller delvis av samma åsikt med påståendena Svenska nu-programmet var intressant och Svenska nu-programmet var bra.

Eleverna har också fått bedöma programmets innehåll och språkliga nivå på en skala från 1 till 10. De har tyckt i hög grad att programmet som helhet har varit bra och största delen har tyckt att det har varit relativt lätt att förstå programmets innehåll. Eleverna har också kommenterat skriftligt att besöken har varit intressanta och trevlig omväxling även om man inte har förstått allt. Många skriver att de har lärt sig nya saker, nya ord och elevernas kunskaper om till exempel Åland eller Sverige har ökat.

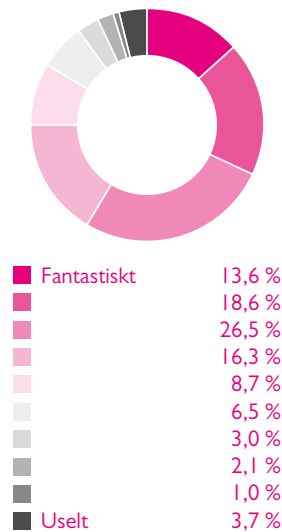
Svenska nu programmet var bra

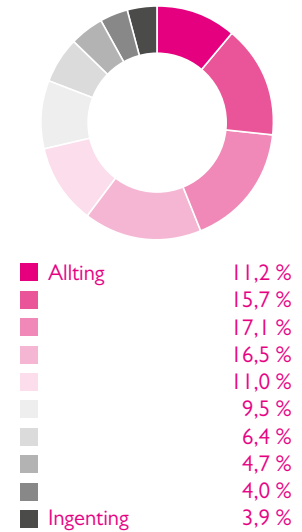
Svenska nu programmet var intressant

Hurdant var programmet som helhet?

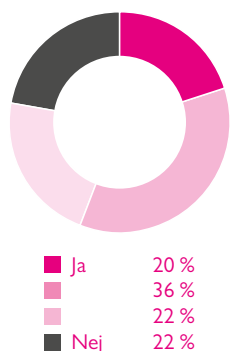
Bedöm hur bra du förstod programmet språkligt

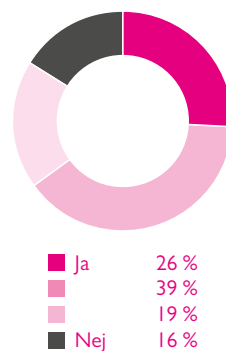
I enkäten får eleverna också besvara frågan om vilken attityd de har mot det svenska språket. Dryga hälften (56 %) av respondenterna har en mer positiv attityd till svenskan i skolan. En femtedel är delvis av annan åsikt med påståendet Jag tycker om att studera svenska i skolan och en femtedel valde alternativet

"nej". Det är ändå några fler som tror att de kommer att behöva svenska i arbetslivet eller i fortsatta studier. Endast 16 % tror att de inte kommer att behöva svenska medan 65 % ser det som mer sannolikt att man behöver svenska i framtiden. ●

Jag tycker om att studera svenska i skolan

Jag tror att jag kommer att behöva svenska i arbetslivet eller i fortsatta studier

Föreläsningar

Svenska nu erbjuder finskspråkiga skolor olika svenskspråkiga föreläsningar som är grupperade under kategorierna Mediakunskap, Virtuellt samt Samhälle och arbetsliv och de riktar sig särskilt till svenskundervisningen på andra stadiet. Bland föreläsarna märks journalister, programledare, en ekonom och olika erfarenhetstalare. Nya föreläsningar år 2022 var Svenska för invandrare med NordicSom och de virtuella besöken till Nobel Prize Museum i Stockholm. Journalisten Martin Appel utvecklade också en ny föreläsning om Stockholm.

Journalisten Jasmin Lindberg gjorde en turné i Uleåborg, med sin föreläsning Språk öppnar dörrar, där

hon träffade 386 elever på 7 skolor. Lindberg höll även 34 virtuella lektioner under verksamhetsåret för över 800 elever. Under sin lektion berättar Jasmin vilka möjligheter språkkunskaperna kan medföra och vilken nytta man kan ha i Sverige av att kunna både svenska och finska. Hon tipsar också eleverna om vilka arbets- och studiemöjligheter det finns i Sverige.

Journalisten Martin Appel gjorde en turné under vårterminen där han besökte skolor i huvudstadsregionen och Tammerfors. Han träffade sammanlagt 282 elever. Martin Appel har turnerat i skolor för Svenska nu sedan år 2010. Martin Appel är journalist och utifrån lärarens önskemål kan han guida eleverna till

de bästa svenska medierna på nätet eller prata mer om framtidens robotisering. Ämnen att välja mellan för Martins lektioner: "Nätet gör svenskan roligare", "Robotarna tar våra jobb" eller "Välkommen till mitt Stockholm"-nytt för i år! Stockholmsbon Martin berättar om sin hemstad med hjälp av bilder, musik och videor. Under lektionen får eleverna bekanta sig med Stockholm, och de får insidertips om vad man kan göra under ett besök där.

Ekonomen Kenneth Nilsson höll virtuella arbetsintervjuer för sammanlagt 270 elever (17 lektioner). Därtill besökte han fysiskt skolor i Åbo, Villmanstrand och huvudstadsregionen under verksamhetsåret och talade om Pengar och sparande tillsammans med eleverna. Sammanlagt höll Kenneth 14 lektioner för 291 elever under sina fysiska skolbesök. Kenneths föreläsningar är interaktiva till sin natur och passar därför bra för muntlig framställning på kurser. Kenneths lektioner är avsedda för elever med ett intresse för sin plånbok, sitt välmående och sin framtid.

Kenneth Nilsson talar om pengar och sparande med elever.

Programmet **Äventyret Nordjobb** erbjöds virtuellt i hela landet under verksamhetsåret. De enormt populära virtuella lektionerna nådde hela 1744 elever i landet. Programmet erbjöds även fysiskt i Uleåborg och

Åbo. I Åbo höll Henriikka Mankonen 10 lektioner för 283 elever och Pihla Koskelo träffade 75 elever i Uleåborg. Äventyret Nordjobb hålls av fyra duktiga tidigare nordjobbare Emma Kalliomäki, Siiri Seppä, Henriikka Mankonen och Pihla Koskelo. Programmet har utarbetats i samarbete med Pohjola -Nordens ungdomsförbund och Nordjobb år 2021. Tillsammans erbjuder vi skolbesök där unga nordjobbare delar med sig av sina erfarenheter av hur det var att arbeta i ett annat nordiskt land. Nordjobbarena redogör för hur man söker nordjobb, de återger sitt eget äventyr och berättar hur deras språkkunskaper utvecklats efter vistelsen i ett annat nordiskt land.

Under sin föreläsning **"Vägen till flerspråkighet"** berättar Tavga Zahir om sin kurdiska bakgrund och om hur hon lärde sig svenska, trots att det till en början var en stor utmaning för henne. Tavga talar flytande kurdiska, svenska, engelska och finska. Hon ger tips på hur hon gjort för att lära sig nya språk och varför hon valt att fortsätta utmana sig språkligt. Hon berättar även hur stor nytta hon ständigt har av sina språkkunskaper i sitt arbete som sjuksköterska och barnmorska. Föreläsningen lämpar sig särskilt bra för finskspråkiga högstadie- och gymnasiegrupper som har elever med invandrarbakgrund. Zahir mötte 93 elever under fyra lektioner i Nyland och 115 elever under fyra virtuella lektioner.

Zahir medverkar också i det nya programmet Svenska för invandrare som utvecklades i samarbete med NordicSom. Under hösten ordnades 10 st skolbesök och sammanlagt 288 elever deltog i lektionerna. I projektet erbjuder vi fysiska skolbesök där någon av våra fem "Invandrarambassadörer" besöker finskspråkiga grundskolor och gymnasier i huvudstadsregionen. Alla fem Tavga Zahir, Suleka Abdi, Sundus Ali, Abdirahman Sugulle och Merveille Habiyakare har en unik och inspirerande berättelse att dela med eleverna. De berättar om deras språkresor och vilka positiva erfarenheter det svenska språket bidragit till i deras liv.

Sundus Ali berättade om sin språkresa.

Lektionen är interaktiv och syftet är att öka intresset för inlärnin och användning av det svenska språket.

Kaj Kunnas har inspirerat och spridit glädje på flera håll i landet under 2022. Han har besökt bland annat Forssa, Nurmes, Uleåborg, Björneborg, Åbo och Tammerfors och har sammanlagt träffat 2277 elever under sina besök. Med anekdoter från sitt liv och sin yrkeskarriär berättar han för eleverna om vilken nytta man kan ha av språkkunskaper.

Radioprogramledare Erkki Kuronen åkte på en turné i huvudstadsregionen under höstterminen där han träffade 384 elever på 8 skolor. Erkki Kuronen är en sverigefinsk, morgonpigg programledare på Sveriges Radio Finska. Erkkis föreläsning är en blandning av populärkultur, medie- och samtidsfenomen från Sverige,

svenska varumärken och artister, fascinerande småfakta och ständigt uppdaterade detaljer från konungariket i väster. Erkki ser också besöken i skolorna som en möjlighet att upplysa om de 721 000 sverigefinnarna, deras identitet och kultur och minoritetsfrågor generellt.

Låna en nordbo är ett program som koordineras av Nordisk Kulturkontakt och som Svenska nu är med och finansierar. Under verksamhetsåret erbjöds Låna en nordbo-skolbesök mest fysiskt, men även några virtuella besök. Sammanlagt nådde programmet 2384 elever, under 142 lektioner. Nordbon berättar om sitt land och presenterar någonting på förståelig skandinaviska, så att eleverna får direktkontakt med en invånare från ett annat nordiskt land. Personerna som besökte skolor var Laurits Møller från Danmark, Aslaug Hersteinsdóttir Höltta från Island, Marthe Dehli från Norge, Marcus Carlsten från Sverige, Magnus Kristinsson från Island och Kristinn Sigurdsson från Island.

Svenska nu fortsatte att erbjuda skolorna i hela Finland möjligheten att besöka kända svenska besöksmål virtuellt. Nätverket fortsatte samarbetet med Skansens utomhusmuseum, Kolmårdens djurpark och muséet Livrustkammaren och ökade utbudet därtill med Nobel Prize museums virtuella visningar. Under Nobel Prize Museums virtuella visning fick eleverna höra om Alfred Nobel och vad Nobelprisets olika kategorier handlar om. De fick bekanta sig bland annat med Nobels mest kända uppfinning och höra om olika föremål och instrument som Nobelpristagare har donerat till museet. Förhandsmaterial ingick för alla digitala visningar. Sammanlagt 181 elever och 7 lärare deltog i 7 virtuella besök i Nobel Prize Museum. Skansen tog emot 9 grupper virtuellt med 167 elever och 9 lärare. Livrustkammaren höll 3 digitala visningar för 81 elever och 2 lärare, medan Kolmårdens djurpark besöktes virtuellt av 113 elever och 4 lärare under 5 besök. ●

Workshops

Svenska nu:s workshops är grupperade under kategorierna Konst och kultur, Kocka på svenska och Uteaktivitet. Programmen är läroämnesöverskridande lektioner där olika konst- och färdighetsämnen kombineras med svenska språket. Första hjälp-lektionerna lyder under kategorin Samhälle och arbetsliv. Skådespelaren Santeri Helinheimo-Mäntylä, musikern Simon Zion, samt kockarna Tara Junker och Viktor Eriksson gjorde debut med sina program. Nya program var också ordkonstverkstäderna i samarbete med Syd-kustens landskapsförbund och dramaverkstäderna med Teater Kojan.

Skådespelaren Santeri Helinheimo-Mäntylä har uppträtt på olika teatrar sedan han var barn och varit med i ett flertal tv-serier och filmer. Musikalen *Once* på Lilla Teatern i Helsingfors var den första svenskspråkiga teaterproduktionen för honom. Han medverkade i Svenska nu:s video *Därför svenska* under våren och efter det gjorde han skolbesök med samma budskap. Under lektionen delar han med sig av sina erfarenheter om vilka dörrar svenska språket har öppnat för honom. Han uppträder också med lite musik på svenska och finska från musikalen *Once*. Helinheimo-Mäntylä besökte 12 olika skolor och höll sammanlagt 30 lektioner under året i Tammerforsregionen och i huvudstadsregionen. Sammanlagt träffade han 587 elever under sina besök.

Simon Zion är musiker, låtskrivare och producent och han debuterade som Svenska nu-artist år 2022. Han turnerade med sin workshop "med musiken som språk" i både Åbo, Tammerfors och i Nyland. Sammanlagt träffade Zion 463 elever under sina 21 workshops han höll på skolorna. Zion kommer från en tvåspråkig familj i Finland, där de talat både finska och svenska hemma. Nu är han bosatt i Stockholm, men han har även bott i USA. Simon berättar om sin väg till musikbranschen. Eleverna får höra om hur hans arbete kan se ut i vardagen, med till exempel spelningar, låtskrivari, samarbeten, marknadsföring och kontakter

med skivbolag. Simon delar även med sig om hur en ny låt blir till, från improvisation till färdig produkt. Simon uppmuntrar eleverna till att våga använda sin röst/instrument för att uttrycka sin åsikt och berättar för eleverna vilken nytta han haft av sina språkkunskaper.

Musiker Simon Zion besökte Kalevan lukio i Tammerfors.

Rapartisten Jesse P åkte äntligen ut på fysiska turnéer igen efter att under pandemin hållit virtuella lektioner. Jesse besökte skolor i Nyslott, Kuopio, Torneå, Kemi och Vanda och träffade sammanlagt 353 elever under sina 21 workshops på skolorna. Jesse turnerade med sina Rap-workshoppar och sin föreläsning *Spegelbild* enligt skolornas önskemål. Jesse P. är en etablerad musiker som arbetat med låtskrivari, musik och ungdomar i över 10 år i både Finland och Sverige.

Rap-workshopen är en interaktiv rapmusik-workshop som pågår under en lektion. Eleverna skriver egna raplåtar på svenska och får möjlighet att uppträda med sina alster för kamraterna. I workshopen förenas språk och aktivitet. *Spegelbild* är en musikalisk föreläsning om språk och kultur med hjälp av rapmusik. Jesses egna låtar från olika perioder i livet blandas med egna sanna berättelser i form av dialoger och nyskapade låtar om hur det varit under olika delar av hans liv. I föreläsningen *Spegelbild* får man följa Jesses resa

från en ung förvirrad tonåring till platsen där han står idag som aktiv artist och kulturarbetare med språk i fokus i både Sverige och Finland.

Svenskläraren Henrik Skarevik höll virtuella Kultur och Tv-lektioner för 112 skolelever under verksamhetsåret samt två fysiska turnéer med programmet Språk och Kultur i Uleåborgs- och huvudstadsregionen. Sammanlagt träffade Henrik 365 elever under sina fysiska skolbesök. För Henrik är det viktigt att det uppstår kommunikation och växelverkan på hans lektioner. Besöket ska inte enbart vara en tråkig föreläsning, utan en dialog mellan honom och eleverna, med glimten i ögat. Kultur är något av en passion för Henrik och det utnyttjar han i sitt material. Henrik talar med eleverna t.ex. om vad de vet om Sverige och var man kan stöta på svenska här i Finland. Henrik gör den svenska kulturen bekant för eleverna genom personer inom popkulturen (t.ex. inom musik, film och sociala medier), men också genom några mer traditionella fenomen. Henrik är uppväxt i Finland, men han har bott tonåren i Sverige. Idag bor han i Uleåborg och är utbildad svensklärare.

Bildkonstläraren Petra Bergström besökte skolor i huvudstadsregionen med sin serieteckningsworkshop under vårterminen. Sammanlagt 163 elever deltog i 8 workshops. Under den glada energiska workshoppen får eleverna tips på saker som det lönar sig att tänka på då man ritar serier, så som ansiktsuttryck, bildutsknitt, bildens form, rörelse, rytm och pratbubblor. Under workshoppen ritar eleverna även kortare serier på 5-7 bilder. Petra Bergström är en behörig bildkonstlärare som har jobbat med serieteckning och bildkonstundervisning i flera år med barn och unga i alla åldrar. Hon utvecklade också en ny workshop för Svenska nu-dagarna som går ut på att eleverna får göra sitt eget fantasidjur.

Nytt för år 2022 var Teater Kojans dramaverkstäder för gymnasieelever. I de så kallade skamverkstäderna studeras språket lekfullt genom olika dramaövningar och kreativa skrivuppgifter. Huvudfokus i verkstäderna är att uppmuntra eleverna att använda språket kreativt och fördomsfritt. Teater Kojan höll 6 dramaverkstäder för 159 elever och 3 lärare i Åbo.

Serieteckning med Petra Bergström i Kuninkaantien lukio.

År 2021 utvecklade Svenska nu en Teaterverkstad med Teaterskolan i Esbo. Verkstäderna dras av teaterskolans erfarna dramapedagoger Petra Norrgård och Nina Tikkanen. Verkstädens syfte är att tillsammans via improvisation ha det roligt, våga utmana sig i att använda svenska språket samt våga använda sig av fantasi och kreativitet. Den kroppsliga gestaltningen stöder det språkliga uttrycket. Verkstaden erbjöds för elever i Nyland. Sammanlagt deltog 573 elever i 28 verkstäder.

I samarbete med Sydkustens Ordkonstskola producerade Svenska nu ett pedagogiskt material och ett skolprogram om Alfons Åberg för språkbads elever. I ordkonstverkstäderna fick eleverna ge utlopp för sin skaparglädje och hitta sitt eget personliga uttryckssätt samt leka med berättelser och texter samt skapa självständigt och tillsammans med andra. Verkstaden baserar sig på boken *Kalas, Alfons Åberg!* Under verksamhetsåret genomfördes 32 verkstäder för 674 språkbads elever och 24 lärare i Nyland.

Ordkonstlärare Hanna Lundström skapade ordkonstmaterial om Alfons Åberg.

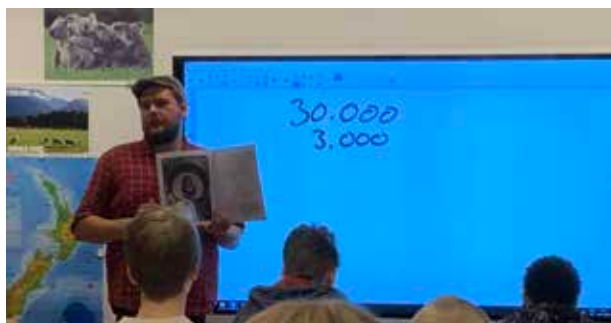
Kändiskocken Tara Junker gjorde sin första turné för Svenska nu med en ny workshop om matsvinn. Workshopen "Minska Matsvinnet med Tara" ordnades under höstterminen i huvudstadsregionen på 8 skolor och för sammanlagt 347 elever under 15 workshoppar. Tara är en finlandssvensk kokboksförfattare, programledare och matkreatör. Hon har studerat kostvetenskap och hållbar utveckling vid Uppsala Universitet och hon brinner för att vi ska ta både ekologisk och social hållbarhet i beaktande då vi väljer vad vi äter. Under sin lektion berättar Junker om problematiken kring matsvinn och eleverna får tillsammans med henne fundera på vilka lösningar som finns både hemma och i skolköket.

Samtal kring matsvinn med Tara Junker var en av årets nyheter.

Micke Björklund åkte ut på två turnéer under verksamhetsåret med sin workshop Kocka på svenska: Åland. Turnéerna ordnades i Österbotten och Uleåborg. I Österbotten höll Björklund 16 workshoppar för 283 elever och i Uleåborg träffade han 173 elever under 9 lektioner. Eleverna fick bekanta sig med Åland, åländska mattraditioner och råvaror under lektionerna med kändiskocken Michael "Micke" Björklund. Dessutom höll han under Ålandsveckan i mars 2022 25 virtuella lektioner om Åland för 600 elever på olika håll i landet.

Den åländska kocken Viktor Eriksson har under verksamhetsåret gjort tre fysiska turnéer med sin nya workshop "Gör din egen Ålandsmacka" där eleverna får höra om åländsk matkultur och plocka ihop sina egna smörgåsar av åländska råvaror. Turnéerna ordnades i Österbotten (under Ålandsveckan), Åbo och i Björneborg. Eriksson träffade närmare 600 elever under sina 32 workshoppar i skolorna.

Viktor Eriksson på turné i Björneborg.

Anna-Karin Mellblom har turnerat med sin workshop Nyttigt och Gott från Norden. Hon mötte 157 elever i samband med 9 workshops i Österbotten och 245 elever under 12 workshops i Åboland. Mellblom är hemma från Skåne i Sverige och till utbildningen är hon kock och kostrådgivare. Hon inleder workshoppen med att berätta lite om sig själv och sin bakgrund. Hon presenterar olika nordiska råvaror och berättar varför

de är bra för kroppen. Tillsammans med Mellblom får eleverna tala, fråga och leka gissningslekar om nordisk matkultur. Under lektionen får eleverna också laga nyttiga och goda mellanmål med ingredienser från hela Norden.

Första hjälp-lektioner i samarbete med Röda Korset ordnades för vårdstuderande enligt önskemål under hela verksamhetsåret. Bokningar kom från Åboland, Nyland och Österbotten. Sammanlagt 35 lektioner för 506 studerande hölls under året. Lektionerna utförs av Röda Korsets svenskspråkiga första hjälp-utbildare i klassrummet eller virtuellt. Eleverna får bland annat öva sig i hur de klarar sig på svenska i simulerade olycksituationer, vid återupplivning och andra situationer med direkt patientkontakt. Syftet är att ge eleverna språkliga färdigheter att agera i en olycksituation på svenska samt väcka en insikt om att de kan behöva svenskan i sitt vårdyrke.

Sportturen är en rolig, fartfylld och inspirerande språkdusch i svenska. Svenska nu erbjuder parkour och frisbeegolfdagar som gymnastiklärarna (och

Elever får öva sig olika slags hopp i Parkour på svenska.

svensklärarna) hade möjlighet att boka till sina lektioner. Programmen genomfördes av idrottsinstruktörer från Weemove (Parkour) och Finlands svenska idrott (Frisbeegolf). Frisbeegolf med Finlands Svenska Idrott ordnades i huvudstadsregionen och Åbo under vårterminen: 506 elever hoppade med FSI under 25 workshops vid 7 skolor utomhus. Programmet lär ut grunderna i frisbeegolf. Parkour ordnades i maj i Nyland, 186 elever deltog under 6 lektioner.

Svenska nu arrangerade totalt 51 naturskoldagar för 970 lågstadieelever i samarbete Natur och Miljö rf:s

naturskolor i Åboland, Österbotten och huvudstadsregionen. De populära naturskoldagarna ger eleverna en chans att träna svenska under en fartfylld utedag i skolans närmiljö. Programmet består av varierade utomhuspedagogiska lekar och övningar och leds av en naturskollärare. Åbolands naturskola besökte skolor i Egentliga Finland och Satakunta och Kvarkens naturskola i Österbotten. Naturskolan Uttern höll naturskoldagar i huvudstadsregionen både för elever som precis har börjat läsa BI-svenska och för språkbadelever som fick ett skräddarsytt innehåll. ●

Högskoleverksamhet

Under året arrangerade Svenska nu olika seminarier för finskspråkiga högskolestuderande. Svenska nu bjöd också in studeranden till Svenska nu-dagarna och köpte synlighet på ämnesföreningars halare.

I april arrangerade Svenska nu ett webinarium med Språkambassadörerna om att arbeta eller studera som svensk i Finland och finländare i Sverige. Finlands ambassadör i Sverige Maimo Henriksson framförde en videohälsning. Därefter fick olika erfarenhetstalare från Finland och Sverige ordet. Först i tur var Marcus Syrén som talade om sitt liv i Helsingfors. Sedan berättade Emma Kalliomäki om Nordjobb och livet i Stockholm. Jonna Kotivesi fick avsluta med en reflektion om studierna i Göteborg. Som värdar för evenemanget fungerade projektchef Mikael Hiltunen från Svenska nu och koordinators Jenna Pystynen från Språkambassadörerna.

I oktober arrangerade ämnesföreningarna för nordiska språk de så kallade Nordistdagarna på Hanaholmen. Pedagogisk beredare Oona Mertoniemi från Svenska nu var värdinna för evenemanget och hon

Matilda Hassel talade om pengar och personlig ekonomi för högskolestuderande.

berättade om nätverkets verksamhet och arrangerade en rundvandring i huset. I programmet ingick också presentationer från andra organisationer.

Den årliga informationsdagen om Sverige för finländska högskolestuderande arrangerades i samarbete

med Sverigekontakt i Finland rf i november på Hana-holmen. Det övergripande temat för evenemanget var att spara och investera, och ekonomirådgivare Matilda Hassel och ekonom Kenneth Nilsson medverkade

som talare. Hassel gav tips om hur man ska få ordning på sin personliga ekonomi, medan Nilsson talade om vad man ska tänka på när man gör investeringar. ●

Deltagarna i Sverigepaketet förberedde frågor till paneldiskussionen i smågrupper.

Lärarfortbildning

Verksamhetsårets första hälft präglades fortfarande av pandemin och därmed genomfördes en stor del av verksamheten för lärare virtuellt under vårterminen. Svenska nu lyckades också arrangera tre fortbildningsresor för lärare under året och delta fysiskt i flera olika evenemang och fortbildningar hösten 2022.

Svenska nu har producerat flera läromaterial under de senaste åren och lärare har önskat mera information om hur den kan användas i undervisningen. För

att svara på detta intresse började Svenska nu år 2022 arrangera virtuella kaffestunder för svensklärare. Evenemanget fick namnet Tisdagsfika och syftet var att informera om Svenska nu:s aktuella programutbud och presentera nya materialhelheter. Under året arrangerades sju Tisdagsfikor och sammanlagt 115 lärare deltog.

Svenska nu arrangerade för andra gången en intensivkurs om Åland för huvudstadsregionens svensklärare

Ett gäng glada svensklärare på en intensivkurs om Åland i Mariehamn.

och språkbadslärare i maj. Syftet med kursen var att inspirera lärare, uppdatera deras kunskaper om Åland och ge dem nya verktyg att lyfta fram Åland i sin undervisning och i sina skolor. Deltagarna fick höra om åländsk matkultur, särdrag i den åländska skolan, Ålands historia och livet på Åland. I programmet ingick också besök på Kastelholms slott, middag i Smakbyn och guidade rundturer i Mariehamn och på Ålands kulturhistoriska museum. Under hemresan på Viking Grace presenterades Svenska nu:s aktuella program och läromaterial.

Jubileumsåret Åland 100 lyftes också fram under en åländsk kväll för lärare i Uleåborg med den åländska stjärnkocken Michael Björklund. Under samma vecka uppmärksammade Uleåborgs stad jubileumsåret på många olika sätt.

Lärare Britt Mari Bärlund berättade om den åländska skolan.

I **samverkan** med Kulturfonden för Sverige och Finland arrangerade Svenska nu en specialvistelse för svensklärare i Stockholm. Veckan bestod av både arrangerat program och föreläsningar samt fritid att utforska staden själv med syfte att uppdatera lärarnas kunskaper om grannlandet Sverige och ge dem möjlighet att skaffa autentiskt material som kan användas i undervisningen.

Svenska nu stödde också Hoppet-gruppens årliga Vårträff som ägde rum i Falun i maj. Gruppen bestod av svensklärare vid yrkeshögskolor som bekantade sig med Högskolan Dalarna och dess språkundervisning och tog del av expertföreläsningar, workshoppar och företagsbesök.

I **september arrangerade** Svenska nu och Europeiska kommissionens representation i Finland ett tvåspråkigt seminarium för språklärare på Hanaholmen för att uppmärksamma Europeiska språkdagen. Temat var digitaliseringen i språkundervisningen med talare både från Sverige och Finland, utbildningsplanerare vid Kuopio medborgarinstitut Marjo Markkanen samt språklärare och författare Patricia Diaz.

Patricia Diaz på Europeiska språkdagens seminarium på Hanaholmen.

I **december** arrangerade Svenska nu och Kulturfonden för Sverige och Finland de årligen återkommande seminarierna Uppdatera dina Sverigekunskaper; den här gången på Hanaholmen och i Uleåborg. Håkan Tribell, Senior Policy Advisor vid Stockholms handelskammare, höll en presentation om Sverige efter valet – om aktuella samhällsfrågor och producent Lina Puranen presenterade aktuellt inom ungdomskulturen: bl.a. artister, tv-serier, filmer och influencers.

Fortbildningssatsningen Språklyftet! för språkbadslärare i samarbete med Åbo Akademi fortsatte år 2022. Språklyftet! inleddes hösten 2021 med närstudiedagar på Hanaholmen och i Vasa, men vårens träffar på både Hanaholmen och i Vasa blev inahärrade på grund av pandemiläget och studier arrangerades enbart på distans. Hösten 2022 var det igen möjligt att hålla fysiska fortbildningsdagar och då samlades 30 språkbadslärare på Hanaholmen för att få förståelse för språkmedveten och språkutvecklande undervisning. Fortbildningsserien i sin helhet gav språkbadslärare verktyg att utveckla språkstödande arbetssätt samt kunskap om hur dessa kan långsiktigt förankras i språkbadsskolornas vardag.

Under året fick blivande svensklärare som auskulterar i Helsingfors höra om Svenska nu:s verksamhet och planera egna undervisningspass utgående från Svenska nu:s materialutbud. Satsningen att nå blivande lärare redan under studietiden genom motsvarande träffar ska fortsättas under året 2023 och utvidgas också till andra universitetsstäder som utbildar svensklärare. ●

Samarbete med svensklärarna och språklärarna —

Svenska nu har ett nära samarbete med Svensklärarna i Finland rf och Språklärförbundet i Finland SUKOL rf. Bägge organisationerna har representanter i Svenska nu:s styrgrupp och Svenska nu har närvaro och yttranderätt på svensklärförbundets styrelsemöten. Under verksamhetsåret gjorde Svenska nu två uttalanden om svenskundervisningen tillsammans med SUKOL och svensklärarna och medverkade i flera av organisationernas fortbildningstillfällen.

I januari arrangerade Svenska nu och svensklärförbundet den traditionella fortbildningen för gymnasielärare som ett webinarium. I fortbildningen diskuterades bland annat höstens studentskrivningar och andra aktuella frågor för gymnasieutbildningen.

I februari deltog Svenska nu i SUKOLs vårfortbildning som också den här gången var virtuell. Svenska nu arrangerade parallellprogram för svensklärare med temat Åland 100. Deltagarna fick ta del av en föreläsning om Ålands historia i ett nötskal och en presentation av läromaterialet *Åland i sikte*.

Ålandstemat fortsatte på svensklärarnas sommarkurs som ägde rum på Åland i juni. 26 svensklärare deltog i en fem dagars kurs där deltagarna fick uppdatera sina kunskaper om såväl Åland som om grannlandet Sverige genom gedigna föreläsare och utflykter.

Svensklärarnas traditionsenliga sommarkurs på Hanaholmen kunde också arrangeras i augusti efter en paus på två år. Programmet bestod av mångsidiga föreläsningar bland annat om lätt språk, Ålands historia och multimedial undervisning.

I oktober arrangerade SUKOL ett fortbildningswebbinarium för språklärare vid andra stadiets yrkesutbildning. Svenska nu var med och presenterade det pinfärska materialet *Mitt drömyrke* som har utarbetats speciellt för yrkesutbildningens behov. Materialet fick väldigt positiv mottagande under webinariet. ●

Mässor

En av årets största och viktigaste satsningar inom mässverksamheten, Educa-mässa i januari, blev inhiherad såsom flera andra sedvanliga evenemang under vårterminen, men under hösten deltog Svenska nu i några mindre mässor och evenemang för lärare på olika håll i landet.

Språkbadslärdagarna i Åbo i september samlade 115 språkbadslärare från hela landet. Svenska nu presenterade sina material och besök både vid ett utställningsbord och som en del av dagarnas seminarieprogram.

De första språkbadagarna arrangerades i Tammerfors.

De första Språködagarna arrangerades i Tammerfors i oktober. Svenska nu var med och informerade om sin verksamhet för omkring 80 lärare från 14 olika språköskolor.

I november var Svenska nu med på Infotorget på Utbildningsstyrelsens Internationaliseringsdagar som

samlade drygt 200 lärare och rektorer till Joensuu. Svenska nu hade också ett utställningsbord på forum för grundskolans rektorer och lärare (Osaava Satakunnan perusopetusfoorumi) i Björneborg och nådde närmare 500 lärare. ●

Svenska nu-dagarna

Svenska nu-dagarna arrangerades för tredje gången den 11-12 november 2022 på Hanaholmen. Svenska nu arrangerade evenemanget för att fira nätverkets 15-årsjubileum med svensklärare och studerande.

Inledningsvis presenterade projektchef Mikael Hiltunen lärdomar från vänskolprojektets första läsår, varefter två skolpar presenterade sina projekt. Ansvarspersonerna i samarbetet mellan gymnasierna i Åbo, svensklärare Arto Heiskanen från Puolalanmäen lukio och finklärare Riikka Jutila från Katedralskolan i Åbo, presenterade projektet. Målsättningen i projektet har varit att eleverna bekantar sig med varandra och det andra gymnasiet, att de får positiva upplevelser om det främmande språket och vågar uttrycka sig.

Svensklärare Jaana Kähö från Kosken koulu i Imatra och finklärare Åsa Bergholm från Karis svenska högstadium i Raseborg håller i skolornas vänskolprojekt och de presenterade samarbetet under Svenska nu-dagarna. Verksamheten engagerar elever i årskurs 7 och målsättningen är att eleverna ska dra nytta av projektet under hela högstadietiden. Projektet har resulterat i att eleverna har fått fungera som experter på sitt eget språk, vilket stärker den språkliga självkänslan. Eleverna får en kontaktyta till den andra språkgruppen och en utvidgad bild av Finlands tvåspråkighet.

Svenska nu-dagarnas första dag avslutades med lanseringen av nätverkets historik. Programkoordinator Ina Suominen presenterade Svenska nus historik, varefter nätverkets 15 verksamhetsår diskuterades i en paneldebatt. I paneldebatten medverkade projektledare för Uppdrag språköar på Finlands Kommunförbund Karin Ihalainen, svensklärare Marjo Kekki, minister Pär Stenbäck, Svenska nus programkoordinator Liisa Suomela och Teater Taimines teaterchef CG Wentzel.

Paneldiskussion om Svenska nus 15 verksamhetsår.

Den andra konferensdagen inleddes med att Liisa Suomela berättade om de pedagogiska riktlinjerna i Svenska nu:s verksamhet. Efter Suomelas presentation fick deltagarna föreslå nya teman som kunde beaktas i verksamheten, redogöra för former som fungerar samt komma med allmänna hälsningar om program och material.

Under Svenska nu-dagarna fick deltagarna delta i och utvärdera sex olika program: på fredagen Teaterverkstad med Esbobygdens ungdomsförbund, Utomhuspedagogik och Äventyret Nordjobb samt på lördagen Petra Bergström & fantasidjur, Ordkonstverkstad med Sydkustens ordkonstskola och Kaj Kunns föreläsning. Deltagarna fick bedöma workshoppen på en skala från 1 till 10 (1=inte så bra, 10=toppen) och välja adjektiv som beskrev upplevelsen. Deltagarna fick också ange vilka känslor programmet väckte och svara på frågan om de skulle beställa programmet till skolan. Sammanlagt 78 utvärderingar samlades in och programmen fick medeltalet 9,57. Deltagarna valde adjektiven roligt, aktuellt, fräscht och tydligt. Efter programmet kände deltagarna oftast glädje och iver.

I Svenska nu-dagarnas program ingick också musik av Simon Zion och improvisationsteater av gruppen Stjärnfall. Deltagarna hade möjlighet att mingla under pauserna och jubileumsmiddagen, där hedersordförande Paavo Lipponen fungerade som värd. ●

Learning café, Kaj Kunns och Äventyret Nordjobb på Svenska nu-dagarna.

”

”Kiitos mahtavasta pe-la seminaarista. Puitteet ja järjestelyt olivat mahtavat ja viihdyin oikein hyvin. Hanasaari on niin kaunis, design tekstiilit ja kalusteet sekä taideteokset, luonnonläheisyys ja levollinen tunnelma, uima-allasosasto, hyvä ja laadukas ruoka. Svenska Nu:n järjestämät tapahtumat ovat aina todella laadukkaita ja monipuolisia. Mahtavia persoonia puhumassa ja esiintymässä, mukaansatempaavat aiheet, asiantuntevaa aiheenkäsittelyä, uusia ideoita ja mukavaa ajatustenvaihtoa, huumoria ja raikkaita ajatuksia. Voimaantuneena palaan töihin :)”
Kommentar från en deltagare

Vänskolprojekt

Svenska nu och Svenska folkskolans vänner genomförde ett vänskolprojekt, där 18 finsk- och svenskspråkiga skolor fick samarbeta under läsåret 2021–2022. Det första läsåret var så lyckat att projektet fortsatte med 16 av de medverkande skolorna läsåret 2022–2023. Svenska nu:s roll var att hålla upp energinivån och utvärdera projektet samt arrangera nätverksträffar för skolorna. Syftet med vänskolprojektet är att finna lyckade lösningar för hur barn och unga från båda språkgrupperna kan bekanta sig med den andra språkgruppen och dess kultur för att stödja motivationen att studera det andra språket.

Årets första nätverksträff arrangerades virtuellt i januari och då berättade två skolor om sin vänskolverksamhet. Riikka Jutila från Katedralskolan i Åbo och Arto Heiskanen från Puolalanmäen lukio samt Camilla Vesala från Terjärv skola och Päivi Westerholm från Kaustisen keskuskoulu levererade presentationerna. I övrigt fick deltagarna höra om Åland 100-jubileumsåret. Projektkoordinator vid Statsrådets kansli Noora Löfström berättade om Ålandsveckan i skolorna 21.–25.3.2022 och Svenska nu:s programkoordinator Liisa Suomela höll en svepande presentation om läromaterialet Åland i sikte.

Suomela gästade också den virtuella nätverksträffen i mars som talare, då hon visade Därför svenska-videon och pedagogiskt material i anslutning till den. Näs skola fick en ny vänskola i Tampereen Rudolf Steiner -koulu efter att Leppätien koulu var tvungen att dra sig ur vänskolprojektet. Lärarna Susanna Östman och Stina Grönroos gav en kort muntlig sammanfattning om sina preliminära samarbetsplaner.

Vänskolprojektet läsåret 2021–2022 avslutades med ett slutseminarium i maj på G18 i Helsingfors. Skolparen fick i tur och ordning presentera sina samarbeten och sedan utvärdera projektet i grupper. Lärarna uppskattade möjligheten att äntligen träffas fysiskt, då de föregående nätverksträffarna hade varit virtuella.

Höstens första nätverksträff ägde rum i september och den virtuella träffen hade årsklockan som tema. Rektorn för Norra Korsholms skola Robert Backman och svensklärare Anu Tarhonen berättade om hur de jobbar med årsklockan i sina respektive projekt. Därefter fick deltagarna diskutera om temat i mindre grupper.

Backman, Tarhonen och finsklärare Tina Björk från Korsholms gymnasium presenterade även sina vänskolprojekt under ett seminarium i Seinäjoki i oktober. Vänskolprojektet var också aktuellt under Svenska nu-dagarna i november på Hanaholmen. Lärarna från Puolalanmäen lukio och Katedralskolan i Åbo samt Kosken koulu och Raseborgs svenska högstadium presenterade sina projekt.

I november arrangerades därtill skilda virtuella träffar för grundskole- och gymnasieskolorna. Deltagarna fick reflektera över olika sätt att skapa växelverkan mellan elever, berätta om inplanerade skolbesök och hur de samarbetar lärare emellan. Programkoordinator Liisa Suomela gästade gymnasienätverkets möte för att berätta om läromaterialet Mitt drömyrke och pedagogisk beredare Oona Mertoniemi föreläste för grundskolenätverket om materialet Vetamix högtider.

Skolparen berättade om sina samarbeten i vänskolprojektets slutseminarium.

Utgående från resultaten från slutseminariets grupparbeten samt elev- och lärarutvärderingarna skrev Svenska nu en rapport om vänskolprojektets första läsår 2021-2022. Sammanlagt 266 elever utvärderade de olika vänskolprojekten (144 på svenska och 122 på finska). Eleverna fick ta ställning till olika påståenden och besvara öppna frågor. Eleverna fick ta ställning till påståendet "Jag gillade vänskolverksamheten". Sammanlagt 47 procent höll helt med om påståendet "och 38 procent höll delvis med påståendet. Bara 6 procent var helt av annan åsikt och 9 procent delvis av annan åsikt.

Helsinge gymnasium på besök i Tammerfors.

En majoritet av eleverna ansåg att vänskolprojektet i viss mån ökat deras intresse för det andra inhemska språket. Av eleverna var 14 procent helt av samma åsikt och 44 procent var delvis av samma åsikt med påståendet, medan de kritiska rösterna fördelade sig 19 procent helt av annan åsikt och 23 procent delvis av annan åsikt. Lärarna fick svara på samma påstående och de hade en positivare syn än eleverna: 26 procent var helt av samma åsikt med påståendet och drygt 65 procent var delvis av samma åsikt. Bara 4 procent var helt av annan åsikt och 4 procent delvis av annan åsikt att vänskolprojektet skulle ha ökat elevernas intresse för det andra inhemska språket.

Norra Korsholms skola och Niittylahden koulu har haft tätt samarbete.

En stor del av eleverna trodde att de skulle ha nytta av det andra inhemska språket i framtiden. Sammanlagt 46 procent var helt av samma åsikt med påståendet, 33 procent delvis av samma åsikt, 13 procent delvis av annan åsikt och 8 procent helt av annan åsikt.

Elevernas svar på de öppna frågorna visar att vänskolprojekten uppfattades som positiva. Eleverna har fått öva både sina skriftliga och muntliga färdigheter i det andra inhemska språket. På basis av responsen har projektet uppmuntrat eleverna att våga tala det främmande språket. Föga överraskande nämns skolbesöken nämns som det bästa med vänskolverksamheten. Det sociala umgänget med jämnåriga skapar bestående intryck. Under skolbesöken har eleverna fått lära sig om den andra språkgruppens kultur och särdrag. Samtidigt verkar många ha fått en insikt om att vänelevernas skolvardag trots allt inte är så annorlunda.

Lärarna som medverkade i vänskolprojektet fick fylla i en lärarutvärdering och frågeställningarna behandlades också i grupparbeten under projektets slutseminarium. Sammanlagt 23 lärare från alla skolor förutom

Gymnasiet Grankulla samskola, Kaustisen keskuskoulu, Tampereen Rudolf Steiner -koulu och Terjärv skola svarade på enkäten.

Lärarna bedömde att det bästa med projektet varit den gemensamma planeringen med vänskolans lärare och att sedan förverkliga planerna. Skolbesöken har varit höjdpunkten för eleverna och de har upplevt vikten av att klara sig på flera språk. Teams har underlättat planeringen av verksamheten. Projekten har i huvudsak gällt undervisningen i det andra inhemska språket, men det finns också goda exempel på samarbeten mellan andra lärare. Flera rektorer har varit engagerade i vänskolprojekt och lärarna har bekantat sig med varandras skolor och skolkulturer.

Lärarna fick nämna fungerande sätt att skapa växelverkan mellan eleverna. Många skolor har haft brevväxling, utbyte av videon, samtalsövningar och en del har tillämpat eklasstandem-metoden. Eleverna har också haft kontakt med varandra i olika sociala medier. I grupparbetena kom lärarna fram till att kommunikationen fungerar bäst i styrda övningar som planeras i förväg. Det är viktigt att jobba med teambuildning och planera in fritid under fysiska träffar, så att eleverna hinner varva ner. Det fanns goda exempel på vänskolprojekt, där eleverna hade en aktiv roll i planeringen av besöken och värdskolans elever fick fungera som reseledare. ●

Vänskolprojektets slutseminarium arrangerades i maj i Helsingfors.

Läromaterial

Syftet med Svenska nu:s läromaterialsutveckling är att stöda svenskundervisningen genom att erbjuda inspirerande, aktuella och roliga läromaterial som kompletterar det läromaterialet som används i skolorna. Svenska nu strävar efter att erbjuda ett brett utbud av material som betjänar de olika målgrupperna i grundskolan, på andra stadiet och även högskolorna. Läromaterialen har också en viktig kulturfrämjande betydelse: genom helheterna vill Svenska nu lyfta fram viktiga fenomen och jubileumsår och på så sätt öka kännedom om den svenskspråkiga kulturen samt om det nordiska i skolan. Läromaterialen bygger på de nationella läroplansgrunderna och stöder svenskundervisningen i att möta kraven i dem.

Svenska nu lanserade flera nya materialhelheter under året. I början av året publicerades materialet *Ordkonst med Alfons Åberg* som togs fram för att uppmärksamma Alfons Åbergs 50 års jubileumsår. Materialet, som innehåller sammanlagt tre handböcker, skapades i samarbete med Sydkustens ordkonstskola och riktades till svenskundervisningen och språkbadsundervisningen i lågstadiet. Helheterna bygger på uppgifter som handlar både om Alfons Åberg som karaktär och om bilderböckerna Kalas, Alfons Åberg och Aja baja, Alfons Åberg.

Uppgifterna ger eleverna möjligheten till att leka med orden, texter och berättelsen och inspirerar dem att leka med språket. Därtill har materialet en viktig roll i att förmedla svensk kultur och litteratur till finska elever och därmed stöda fostran till språkmedvetenhet, som är det andra inhemska språkets uppdrag. Materialet strävar också efter att utveckla elevernas multilitteracitet, vilket är ett annat viktigt uppdrag för det andra inhemska språket i läroplanen. I samband med ordkonstmaterialet om Alfons Åberg arrangerades det även ordkonstverkstäder i grundskolor med samma tema i huvudstaden. I tillägg till verkstaden fick alla de skolor som bokade programmet en Alfons

Åberg bok samt en Alfons affisch och tygkasse i gåva av Svenska nu.

50 år med Alfons Åberg firades med nytt ordkonstmateriel.

Under 2022 utvidgade Svenska nu sitt långvariga samarbete med Hufvudstadsbladet genom att erbjuda finska grundskolor möjligheten att beställa 50 exemplar av tidningen HBL Junior till sina skolor. Möjligheten erbjöds både på våren och på hösten och skolorna hade vid intresse möjligheten att beställa tidningar under båda tillfällena. Tidningarna som skickades till skolorna utkom i februari och i oktober 2022. I tillägg till tidningarna skapade Svenska nu färdiga uppgifter till tidningarnas artiklar som publicerades på Plugga nu. I uppgifterna ingick såväl läsförståelseövningar som kreativa uppgifter. Materialet kring HBL Junior syftade till att stöda det andra inhemska språkets uppdrag i att utveckla elevernas multilitteracitet och ta upp olika texter som är av ungas intressen. Därtill stöder materialet undervisningens mål i att uppmuntra eleverna att tolka och producera texter.

Bland annat skådespelare Krista Kosonen medverkade i Därför svenska-videon som lanserades våren 2022.

En storsatsning under året 2022 var materialet Därför svenska som fick mycket uppmärksamhet under året. I materialet ingår en video om nyttan om svenskan samt skriftliga uppgifter som bygger på videons innehåll. I videon berättar unga profiler personliga historier om hur kunskaper i svenska har öppnat möjligheter för dem både i studielivet, på arbetsmarknader och varför det lönat sig för dem att lära sig svenska. I videon framträder vårdstuderande Sofia Abbiw, studenten Rori Hirvonen, skådespelare Santeri Helinheimo-Mäntylä, skådespelare Krista Kosonen, koordinatör Jessica Mukkala och chef för samhällsrelationer Dimitri Qvin-tus. Videon publicerades på läromaterialssidan Plugga nu och delades också flitigt via andra kanaler. Till videon skapades även ett omfattande skriftligt läromaterial vars syfte är att stöda utarbetandet av språkpro-filen i gymnasiet svenskundervisning. Läromaterialet

syftade därtill på att stöda läroplanens mål i att stu-derande ska uppleva att det är meningsfullt att utöka sin språkliga repertoar samt i att de ska förstå svensk-ans betydelse som nationalspråk. De olika versionerna av videorna sågs 2900 gånger under verksamhetsåret.

Svenska nu har länge ombetts att göra material för andra stadiets yrkesutbildning och hösten 2022 fick denna målgrupp ett efterlängtat material då videohel-heten *Mitt drömyrke* publicerades. Materialet bygger på videohälsningar från finlandssvenska ungdomar som studerar vid olika branscher. På videorna berättar de om sina studier, sin vardag och var de skulle vilja jobba i framtiden. Svenska nu skapade därtill hörförståel-seövningar till videorna samt uppgifter som bygger på yrkesspecifikt ordförråd. I materialet ingick sam-manlagt sex olika yrken: barnmorska, byggmästare,

I materialet Mitt drömyrke presenteras olika yrken på svenska.

förstavårdare, husbyggare, kosmetolog och verkstads-mekaniker och syftet är att komplettera materialet med ytterligare fyra branscher året 2023. En stor del av videorna som ingår i materialet har producerats i samarbete med mediastuderande vid yrkesinstitutet Prakticum.

Läromaterialet stöder läroämnets uppdrag som grundar sig på det vidgade textbegreppet som omfattar både skrivna, talade, visuella och audiovisuella texter och ger eleven möjlighet att på ett mångsidigt sätt utveckla sina kunskaper i svenska. I tillägg till videorna och de yrkesspecifika uppgifterna innehåller materialet också allmänna arbetslivsrelaterade uppgifter samt en större helhet om Svenskfinland som ger en inblick i Svenskfinland och de finlandssvenska dialekter. Materialet bygger delvis på yrkesvideorna i det övriga materialet och delvis på videoklipp gjorda av Yrkesakademien i Österbotten som Svenska nu fick rätt till att använda i materialet. Syftet med detta tilläggsmaterial är att öka elevernas kännedom om det svenska i Finland samt om de olika svenska varianterna.

I slutet av året publicerade Svenska nu ytterligare ett omfattande material kallad *Jakten på kanelbullereceptet*. Materialet är en del av helheten *Virtuella resor i Europa – Virtuaalisesti halki Euroopan* som koordineras av Uleåborg stad och finansieras av Utbildningsstyrelsen. I materialet ingår virtuella resor till olika europeiska länder: Sverige, Tyskland, Frankrike, Schweiz, Spanien och Ryssland. Alla materialen innehåller en gåta eller ett uppdrag som eleverna ska lösa genom att klara av kluriga uppgifter av olika slag.

Jakten på kanelbullereceptet, den virtuella resan till Stockholm, går ut på att receptet på världens bästa kanelbullerecept har försvunnit och eleverna ska resa runt till ett antal kända platser i Stockholm och svara på frågor om Sverige och svensk kultur. Därmed fyllde materialet en viktig uppgift i att stärka studerandes språkfostran samt öva ett mångsidigt språkbruk, vilket nämns som ett viktigt uppdrag för läroämnet svenska i gymnasiet läroplan. Utöver kultur innehåller materialet också övningar i grammatik och ordförråd, läs- och hörförståelseövningar och reaktionsövningar där eleverna får öva sig använda svenska i olika situationer. De olika uppgiftstyperna syftar på att stöda läroplanens uppdrag i att bygga undervisningen på det vidgade textbegreppet, det vill säga att undervisningen utnyttjar olika slags texter, så som skrivna och talade texter.

Utöver de nya läromaterialshelheterna fortsatte Svenska nu också att uppdatera de fortlöpande materialhelheterna Veckans tips och LL-Bladet och arrangerade jippot Virtuellt om Åland för skolelever under Ålandsveckan i mars. I jippot ingick en virtuell lektion med åländska kocken Micke Björklund som följdes av en kreativ uppgift där klasserna fick komma med ett eget recept där det ingick lokala produkter. Virtuellt om Åland för skolelever genomfördes i samverkan med Föreningen Norden och Smakbyn med finansiering av Nordplus Språk.

Svenska nu har utarbetat en orientering som uppmuntrar elever att bekanta sig med konsten i tunnelbanan i Stockholm i samband med klassresor. De skolor som har Stockholmsorientering med i reseprogrammet kan få stöd av Svenska nu i form av tunnelbanebiljetter. Programmet var igen aktuellt efter åren

med pandemi. Materialet innehåller uppgifter som förutsätter fotografering eller videoinspelning. Uppgifterna rapporteras i Instagram. Sammanlagt 8 grupper bestående av 125 elever och 13 lärare deltog under året i Stockholmsorienteringen. ●

Tidningarna i skolan

En viktig del av Svenska nu:s pedagogiska verksamhet är att erbjuda skolorna tillgång till svenskspråkigt skriftligt material som uppmuntrar eleverna att tolka olika slags texter. Ett till viktigt mål för undervisningen av det andra inhemska språket är att handleda elever till att hitta svenskspråkigt material, vilket Svenska nu vill stöda både genom sina läromaterial och program.

Under året 2022 genomförde Svenska nu en satsning med HBL med stöd av Föreningen Konstsamfundet genom att erbjuda finskspråkiga grundskoleelever tidningen HBL Junior och det elektroniska paketet HBL365 både till finskspråkiga gymnasieelever och högskolestuderande. HBL365 erbjöds som en träning för abiturienterna inför studentskrivningarna, men eftersom tidningen den här gången erbjöds för alla gymnasieelever, kunde tidningen eventuellt också utnyttjas på olika kurser i gymnasiet. Sammanlagt 2135 studerande antog erbjudandet och prenumererade på HBL365 i en månad.

Grundskolorna hade möjlighet att beställa exemplar av papperstidningen HBL Junior och Svenska nu skapade färdiga uppgifter till tidningens artiklar som kunde användas i undervisningen. Uppgifterna publicerades på läromaterialsida Plugganu.fi samtidigt som tidningarna skickades till skolorna. Sammanlagt 111 finskspråkiga grundskolor beställde HBL Junior-tidningar på våren och 260 skolor på hösten och vi nådde 18 550 finskspråkiga elever med satsningen.

Pedagogisk beredare Oona Mertonien skapade uppgifter till HBL Junior.

Svenska nu fortsatte också att kontinuerligt producera uppgifter till Lättlästa bladets artiklar. Syftet med uppgifterna är att stöda läroplanens syfte i att fördjupa elevernas färdigheter i att läsa olika texter och erbjuda ett enkelt sätt för läraren att använda svenskspråkiga tidningsartiklar i undervisningen. Uppgifterna till Lättlästa bladets artiklar publicerades veckovis på läromaterialets hemsida. ●

Kulturprogram och nordisk verksamhet

Kulturen ger näring till själen, markerar tillhörighet och utgör en ingång till språket. Svenska nu vill erbjuda eleverna svenskspråkiga kulturupplevelser som ger bestående intryck och väcker intresset för språket. Vår mission är att öppna fönstret till den nordiska kultursfären på vid gavel för eleverna.

Tack vare finansiering från huvudstadsregionens Aktia-stiftelser har Svenska nu kunnat genomföra en omfattande verksamhet i huvudstadsregionen under en fyraårsperiod. Ett stort antal elever har exponerats för svenskspråkig kultur och språket. Nätverket har kunnat nå språkbads eleverna som en ny målgrupp samt ingå nya samarbeten med lokala kulturinstitutioner och deras publikarbetare. Utvärderingen från fyra år visar att lärarna varit nöjda med satsningen. Upplevelser utanför skolan har blivit ett bestående inslag

i Svenska nu:s programutbud och år 2022 utvidgades konceptet Kulturturen även till Vasa.

Svenska nu har arbetat målmedvetet med att bredda sitt kulturutbud och efter pandemitiden blev det igen aktuellt med svenska föreställningar. Månadens nordiska film på Hanaholmen och den regionala filmserien genomfördes som normalt efter de besvärliga månaderna av pandemi i början av året. Svenska nu medverkade också i Barnboksdagen på Hanaholmen och i ett flertal filmfestivaler.

Det samnordiska musikprojektet Nordiska Band avslutades med workshops i Lund och Oslo våren 2022. Under hösten planerades ett aktivitetssinriktat projekt Tandem Agera mellan sex gymnasier från Finland och Sverige. ●

Kulturturen

Nätverket Svenska nu har erbjudit språkbads elever och elever i finska skolor i åk 6-9 och gymnasiet möjligheten att göra ett kulturbesök till lokala teatrar, muséer eller kulturinstitutioner i huvudstadsregionen. Programmet kallades Kulturturen och det ingick i en specialsatsning i huvudstadsregionen åren 2019-2022. Svenska nu har erbjudit busstransporter i samband med kulturbesöken för att alla skolor ska kunna ta del av dem. Sammanlagt 1 446 elever och 92 lärare från 46 olika skolor i huvudstadsregionen deltog i 36 kulturbesök.

Kulturturen erbjöds som en pedagogisk helhet bestående av tre delar: kulturtimme på skolan, kulturbesöket och utvärdering. För kulturtimmen utarbetade Svenska nu praktiska övningar och ordlistor som kompletterade det förhandsmaterial som ingick i besöksmålens publikarbete. Under eftersnacket på

Kris och katastrof i Mumindalen på Lilla Teatern.

skolan fick eleverna fylla i Svenska nus för ändamålet skräddarsydda utvärdering.

Sammanlagt 25 lärare och 764 elever utvärderade kulturbesöken i efterhand. Av lärarna var 72 procent helt av samma åsikt att kulturbesöken var på en språkligt rätt nivå, medan 20 procent var delvis av samma åsikt. Sammanlagt 68 procent av lärarna var helt av samma

åsikt att kulturbesöken var innehållsmässigt lämpliga för målgruppen och 24 procent var delvis av samma åsikt. De flesta lärarna som utvärderade programmen var språkbadslärare och de fick också svara på påståendet "Att besöka svenska rum (som teatrar, museer) stärker elevernas språkliga medvetenhet", och nästan alla var helt av samma åsikt.

Besöket var mycket lyckat i sin helhet. Eleverna var ivriga och dansade med. De ville också lyssna på sångerna efter konserten och började sjunga med efter några omgångar.

**Helt super! NYXXX:
Din inre röst var en upplevelse som vi alla kommer ihåg länge.**

Jag intervjuade mina studenter efter besöket och alla gillade pjäsen. Några sade att det ibland var svårt att förstå språket, men det störde inte för det fanns också musik med.

Vierailu oli sekä opettajien että oppilaiden mielestä erittäin myönteinen kokemus. Oppilaat lähtivät rajallisista ruotsin taidoistaan huolimatta hyvin mukaan.

De äldre eleverna (n=31) fyllde i en elektronisk utvärdering och utvärderade rundturen och konstquizen på Hanaholmen och Lilla teaterns pjäs Kris och katastrof i Mumindalen. På en skala från 1 till 10 gav eleverna föreställningen vitsordet 7,84 och 77 procent gav fyra eller fem stjärnor (1-5). De vanligaste adjektiven eleverna valde för att beskriva upplevelsen var lyckad, trevlig och bra. Sammanlagt 42 % av de äldre eleverna angav att de tittat eller lyssnat på svenskspråkiga program och 81 % ansåg att de kommer att behöva svenskan i arbetslivet.

Hur många stjärnor? (Lågstadier)

Esityksen yllätyksellisyys, hauskuus ja se, miten taitavasti musiikki, muuminuket ja näyttelijät oli yhdistetty. Esitys oli todella mieleenpainuva, paras teatterikäyntini ikinä!

Den var jätte intressant när alla hade ägna inre röster som sa till alla andra saker dansning var roligt.

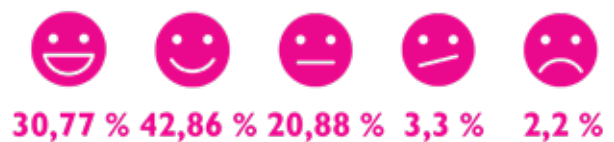
Tack för att vi hade möjligheten att titta den här teatern. Tack för pennan också.

Jag minns att det var kiva och jag var en tjuv det var jätte rolig och där var jätte fint. Lamppor och manus var super. Där var fina kamalmudiga klänningar.

Elämäni ensimmäinen kerta ruotsinkielisessä teatterissa oli succé! Selvästikin tällainen käytännönläheinen kielen opiskelu sopii minulle ja on mukavaa vaihtelua tavalliselle sanojen pänttäykselle. Inspiroiva kokemus!

De yngre eleverna (n=733) utvärderade programmen för lågstadiet med en pappersblankett. Sammanlagt 74 procent av de yngre eleverna hade bra stämning direkt efter besöken och valde följande adjektiv: bra, rolig, trevlig och fin. På en skala från 1 till 5 gav 43 % besöken fem stjärnor och 25 % fyra stjärnor. ●

Hur känner du dig just nu? (direkt efter föreställningen)

Kulturturen bestod av följande program år 2022:

- **Sailor och Pekka på Unga teatern.** Föreställningen baserar sig på Jockum Nordströms barnböcker som skildrar skönheten i de vardagliga händelser som ofta går oss obemärkta.
- **Programmet "En dag på landet" på Hertönäs gård.** Tidsresan är en dramalek som genom lekens magi tar deltagarna tillbaka i tiden till Knusbacka gård, där barnen träffar folket på gården livslevande.
- **Den kungliga dockteaterns pjäs Pojken och Korpen på Hanaholmen.** Pojken och Korpen berättar om den ensamma Pojkens och den skadade Korpens märkliga vänskap.
- **Den kungliga dockteatern: Korv och potatis på Hanaholmen.** Under föreställningen får publiken ta del av dockteaterns historia från medeltid till nutid.
- **Rundtur och konstquiz i Hanaholmens Konspark.** Besöket på Hanaholmen bestod av en rundvandring i Konsparken och en konstquiz med bildkonstnären och inredningsdesignern Petra Innanen.
- **Teatermuseets teateräventyr.** Under äventyrets gång lär man sig grunderna för att göra en föreställning, får idéer och inspiration och som en fin avslutning gör man en egen liten föreställning.
- **Konserten Mimmit på svenska på Hanaholmen.** Sångerskorna i "Mimmit på svenska" är Daniela Fogelholm och Nina Palmgren. Ett gäng toppmusiker med akustiska instrument ackompanjerar de medryckande sångerna.
- **Kris och katastrof i Mumindalen på Lilla teatern.** Kris och katastrof i Mumindalen är en ny dramatiserad musikteaterföreställning som utgår från Tove Janssons tecknade serier.

Teater

Utöver Kulturturen i huvudstadsregionen, erbjöds många nya teaterföreställningar till finskspråkiga skolor i olika delar av landet i samarbete med Skottes musikteater, kollektivet NYXXX, Teater Kojan och Wasa Teater. Svenska nu:s långvariga samarbetspart Teater Taimine hade premiär för sin nya pjäs *Knock out* under hösten.

Efter besvärliga år av pandemi var det tacksamt att kunna erbjuda svensk teater till skolorna. *Kainos sång* är en verklighetsbaserad pjäs om de finska krigsbarnens öden i Sverige. Skottes musikteater spelar kantele, dragspel och klarinett och låter tonerna följa den finska flickan Kaino. Turnén genomfördes i september i samarbete med Luckan och Helsingfors stad och pjäsen riktades till elever i åk 7-9. Allt som allt blev det 11

Skottes musikteater turnerade med pjäsen *Kainos sång*.

föreställningar för 533 elever och 46 lärare i Åbo, Helsingfors, Tammerfors, Lahtis och Borgå.

En annan spännande svensk föreställning var det svenska kollektivet NYXXX hörlursföreställning *Din inre röst*. Föreställningen handlar om att uppleva det kusliga, spännande och vilsamma i att bli främmande inför det vardagliga. Eleverna fick ta på sig hörlurar och ur hörlurarna talar en röst som undrar hur det är att leva i världen som en kropp. Sammanlagt 221 språkbads elever och 8 lärare från 5 skolor i huvudstadsregionen fick ta del av pjäsen. Hörlursföreställningen genomfördes 10 gånger under en vecka i november.

Hörlursföreställning *Din inre röst* av NYXXX.

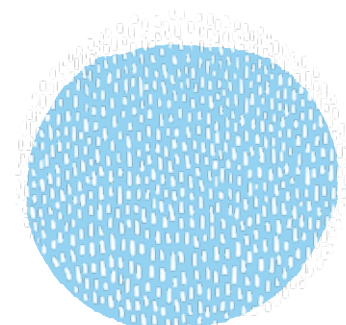
Svenska nu debuterade med Teater Kojans pjäs *Stay Happy*, som spelades 6 gånger i maj. Föreställningen handlar om lycka och olycka och den baserar sig på lyckoforskning och målgruppens verkliga berättelser. Pjäsen spelades för 525 gymnasister och högstadies elever och 6 lärare från 5 skolor i Joensuu, Parikkala, Imatra och Villmanstrand.

Med erfarenheterna från *Kulturturen* i huvudstadsregionen förde Svenska nu konceptet till Österbotten i samarbete med Wasa Teater. Humorgruppen KAJs föreställning *Botnia Paradise* spelades för äldre elever i april. Det är en musikal om vänskap, kärlek och att hitta sig själv i livet. Sammanlagt 90 elever och 8 lärare från 3 skolor fick ta del av föreställningen. Pjäsen *Potatisrebellerna* visades däremot för språkbads elever i maj. *Potatisrebellerna* är ett humoristiskt, fartfyllt och musikaliskt potatisäventyr som behandlar femhundra år av potatishistoria på en timme. Pjäsen sågs av 167 elever och 8 lärare från 2 skolor.

Botnia Paradise på Wasa Teater.

Under våren spelade Teater Taimine pjäsen *Lyckomanifestet* 30 gånger i regionerna kring Björneborg, Kajana och Kuopio. *Lyckomanifestet* är en liten berättelse som ställer stora frågor: Hur vill vi leva? Hur blir vi lyckliga? Och vem bestämmer vad framgång är? Sammanlagt 3170 elever och 210 lärare från 17 skolor fick se föreställningen.

Under hösten hade Teater Taimine urpremiär med pjäsen *Knock out*. Det är en föreställning om de ungdomar som har svårt att ta steget ut i ett komplext och krävande samhälle. Om dem som upplever tröskeln för hög mellan barndom och det vuxna livet. Om dem som riskerar att marginaliseras och bli utanför. Pjäsen riktades till elever i åk 7-9 och gymnasiet och den spelades 30 gånger i Kymmenedalen, Mellan Nyland och Västra Nyland. Pjäsen spelades i 24 skolor för 5582 elever och 214 lärare.

I samband med Barnboksdagen på Hanaholmen bjöd Svenska nu på Teater Kojans föreställning Kalas, Alfons Åberg som visades på svenska och finska för 150 personer. ●

Teater Taimines pjäs *Knock out* hade premiär hösten 2022.

Musik

I musikverksamheten samarbetade Svenska nu med Barnens Estrad och Koncertcentralen.

Kontaktmängderna för turnéerna med Barnens Estrad är hisnande: 12990 elever och 908 lärare tog del av 264 föreställningar under året. På våren turnerade Barnens Estrad med det beprövade konceptet för pandemiförhållanden Virkeä vartti i Seinäjoki-Vasa, S:t Michel-regionen, Jyväskylätrakten och Salo-Lojo. Föreställningen hölls utomhus och skådespelarna hade ingen närkontakt med eleverna. Det var en coronatrygg föreställning med sång, dans och roliga berättelser för finskspråkiga lågstadieskolor.

På hösten återvände Barnens Estrad till gymnastiksalarna med tre olika föreställningar riktade till lågstadiet i Uleåborg, Karlebyregionen och Kangasala-Orivesi-Jämsä. I föreställningarna för de yngre eleverna träffar vi Mille som har tråkigt och underhåller sig med TikTok-videor. Plötsligt dyker det upp en kompis som

hen aldrig träffat förut, och en skör, men viktig vänskap uppstår. Det görs två versioner: "Milles nya vän – Milles uusi ystävä" (åk 0-2) och "Jag vill dansa!" (åk 3-4) som anpassar efter publikens ålder. Den tredje föreställningen heter Vet ni det? och den görs i form av en underhållande, musikalisk frågesport för åk 5-6. Det pratas mest finska, men också en hel del svenska, så att alla hänger med.

Barnens Estrads Milles nya vän är riktad till de yngsta eleverna.

Svenska nu samarbetade med Koncertcentralen för att erbjuda musikföreställningen Raka Bananer till elever från 12 skolor i Imatra-Villmanstrand och Björneborgs-regionen på hösten. Raka Bananer är ett färgsprakande musikäventyr där sånger om aktuella teman i barns vardag idag möter västafrikanska rytmer, dans och lek. Den interaktiva konserten behandlar teman som skilsmässor, flyktingbarn och regnbågsfamiljer såväl som magiska stenar och att våga sova över hos kompiserna för första gången, allt framfört med ett öppet sinne och ur barnets perspektiv. Musikföreställningen spelades 21 gånger för 684 elever och 12 lärare. ●

Raka Bananer bjuder på ett färgsprakande musikäventyr.

Nordiska Band

Språkprojektet Nordiska Band 2019–2022 var en satsning på att inspirera finska ungdomar att använda och förbättra sina kunskaper i svenska genom personliga kontakter i grannländerna. Projektet var tänkt att genomföras under två på varandra följande läsår, men på grund av pandemin kom det andra projektåret att bli förskjutet med ett läsår. Projektet bestod av två moduler Bandstart på Hanaholmen på hösten, då de samnordiska musikbanden bildades, och skolbesök i Lund och Oslo på våren. Projektet avslutades på våren med workshoppar i Lund och Oslo. En grupp från Puolalanmäen lukio besökte gymnasieskolan Spyken i Lund och en grupp från Vaskivuoren lukio besökte Edvard Munch videregående skole i Oslo. De finska eleverna deltog i skolarbetet i och spelade tillsammans med sina svenska och norska bandmedlemmar. Vistelsen avslutades med konserter på bägge skolorna.

I projektet samarbetade närmare 50 elever och åtta lärare från fyra gymnasieskolor med musiksPECIALISERING. Genom att skapa musik i samarbete med var sitt nordiskt musikgymnasium och bo i familj under skolbesöken ökade eleverna sina insikter och kunskaper i de nordiska grannlänternas språk och kultur i allmänhet och svenska i synnerhet. Musiken fungerar i sådana här projekt som gemensam referensram. Nordiska band arrangerades av Svenska nu med huvudsaklig finansiering från programmet Nordplus Junior och Utbildningsstyrelsen i Finland.

I slutrapporten (maj 2022) noteras att projektets målsättningar till mycket stor del nåddes. Eleverna redovisade stort intresse för grannländerna och de finländska eleverna en klart ökad ambition att använda svenska i stället för engelska i kommunikationen med

nordbor. Musikaliskt nådde projektet också sitt mål. Eleverna sjöng på varandras språk och särskilt nordbornas aktiva försök att sjunga på finska uppskattades av eleverna från Finland. De egna låtarna uppvisar en stor variation i karaktär och språkanvändning. Nordiska Band har enligt feedbacken påverkat skolorna positivt, gett nya personliga kontakter, skapat nyfikenhet på studiemöjligheter i grannlandet och gett de finska eleverna ökad lust att studera svenska. ●

Nordiska musikgymnasister besökte varandras skolor.

Tandem Agera

I november arrangerade Svenska nu en lärarworkshop för att förbereda ett nytt, aktivitetsinriktat vänskoleprojekt mellan gymnasier i Sverige och Finland, Tandem Agera. Tanken är att med hjälp av erfarenheterna från de tidigare projekten Dream Academy Norden och Nordiska Band skapa personliga kontakter mellan elever och lärare i Sverige och Finland samt bestående skolrelationer. Projektet bygger på en kombination av två skolämnen, svenska och ett av skolans inriktningsämnen (idrott, musik, teater). Under lärarworkshopen i november möttes tolv lärare från de sex skolorna och arbetade fram såväl innehåll som tidtabell för samarbetet. Ämnesöverskridande pedagogik är en viktig del av projektet. De deltagande skolorna är från Kuopio, Luleå, Vanda, Lund, Tammerfors och Halmstad.

För deltagande lärare i de sex skolorna blir projektet ett sätt att skapa nytt innehåll och utveckla metoderna i sin undervisning i samverkan med varandra och med inspirerande och kunniga externa krafter. För eleverna utgör projektet en möjlighet att lära känna ungdomar i grannlandet med wow-upplevelser och möjlighet att resa med sina klasskamrater. Från de två gymnasieskolorna i varje arbetspar deltar 12 elever i årskurs 2. Projektets mobilitet och externa innehåll finansieras

Lärare från Sverige och Finland samlades på Hanaholmen för att planera ett nytt bilateralt vänskoleprojekt.

genom NordPlus-programmet och vi ansöker om medel för att kunna genomföra projektet två gånger under två på varandra följande läsår, för att på bästa sätt kunna vinna erfarenheter och skapa kontinuitet. ●

Ålandsveckan

Åland firade hundra år av självstyrelse den 9 juni 2021 – den 9 juni 2022. Statsrådets kansli organiserade en Ålandsvecka i mars 2022 för att uppmärksamma jubileet och Svenska nu deltog med material samt virtuella och fysiska skolbesök.

Ålandsveckan hade en projektsida med information om jippet och hur skolorna kunde beakta Åland i undervisningen. Ett av de mest framträdande materialen var Svenska nus läromaterial *Åland i sikte*. Läromaterialet är ett smörgåsbord av olika helheter som lärare kunde använda i (svensk)undervisningen under Ålandsveckan. Eleverna fick bekanta sig med unga ålänningars syn på öriket samt näringslivet, naturen, turismen och historien. Ett språkduschmaterial för yngre elever ingår i materialet.

Med tanke på jubileumsåret hade Svenska nu också utvecklat skolprogrammet Virtuellt om Åland för skolelever i samarbete med Föreningen Norden i Sverige och Smakbyn på Åland med stöd från Nordplus Nordiska Språk. Under den virtuella lektionen berättade kocken Michael Björklund om sin matlagningsfilosofi och hur han gör ett medvetet val med hänsyn

till miljön när han väljer närproducerade produkter. Eleverna fick också följa med när Björklund tillreder en åländsk maträtt via videolänk. En marknadsföringsvideo, information om lektionens innehåll, utvärdering och efterarbete i skolan samlades på en webbsida.

Under Ålandsveckan höll Michael Björklund 25 virtuella lektioner om Åland för 600 elever. Under veckan besökte Björklund 17 olika skolor virtuellt i Helsingfors, Kempele, Haparanda, Lundo, Kotka, Tavastehus, Villmanstrand, Nystad, Kaustby, Grankulla, Lahtis, Torneå, Esbo och Lempäälä.

Svenska nu arrangerade också fysiska skolbesök under Ålandsveckan. På uppdrag av Svenska nu besökte den åländska kocken Viktor Eriksson finskspråkiga skolor i Österbotten med programmet "Gör din egen Ålandsmacka". Eriksson berättade om åländsk matkultur och han hade med sig lokala råvaror, som eleverna fick plocka ihop egna små smörgåsar av. Ett pedagogiskt förhandsmaterial ingick. Eriksson höll sammanlagt sju fysiska workshops och han medverkade som talare under Ålandsveckans avslutningsseminarium i Vasa. ●

Barnevenemang på Sveriges ambassad

Svenska nu och Sveriges ambassad i Helsingfors arrangerade ett barnevenemang på ambassaden för femte gången i maj. Den här gången erbjöd vi 74 elever i Nyland en unik möjlighet att besöka Sveriges ambassad i Helsingfors under två dagar. Den första dagen arrangerade Svenska nu ordkonstverkstäder med Alfons Åberg tema för språkbadsgrupper i åk 1-3.

Kalas, Alfons Åberg! Ordkonstverkstad på Sveriges ambassad.

Den andra dagen fick finskspråkiga elever i åk 6 bekanta sig med den svenska tiden i Finland utgående från Mauri Kunns bok "Hundarnas historiebok – Finland en del av Sverige". I programmet ingick också en uppgiftsrunda i ambassadbyggnaden. Lektionerna hölls av Henrik Skarevik, Oona Mertoniemi och Ina Suominen. Båda dagarna avslutades med att ambassaden bjöd eleverna på saftservering. ●

Saftkalas med ambassadråd Jenny Kanerva.

Europeiska språkdagen

Svenska nu arrangerade i samarbete med Europeiska kommissionens representation i Finland evenemang på Hanaholmen under Europeiska språkdagen i september.

Över 200 finskspråkiga skolbarn besökte Hanaholmen under ett förmiddags- och ett eftermiddagspass. Skolbarnen fick delta i en språkdagsmarknad och i guidade rundturer i Hanaholmens Konstopark. Syftet med språkdagsmarknaden var att eleverna fick bekanta sig med olika språk under ledning av sakkunniga. Språkdagsmarknadens utställare var Nordisk kulturkontakt, Goethe Institut, Institut français, Estland-institutet, Italiens kulturinstitut, Finland-Portugal föreningen och Europeiska kommissionen. Utställarna hade hittat på olika uppgifter för att presentera sina språk. Svenska nu hade tryckt ett flygblad där eleverna fick fylla i ord som de lärt sig under Språkdagsmarknaden.

Upplägget var sådant att två grupper åt gången deltog i språkdagsmarknaden, medan de övriga två grupperna med lika många elever fick göra en rundvandring i Hanaholmens konstopark under ledning av Svenska nu.

Konstkattjakt med Tyra Therman.

Eleverna deltog i språkdagsmarknaden på Hanaholmen.

Efter att grupperna fått vara med om båda aktiviteterna avslutades det hela med saftservering.

Senare under eftermiddagen arrangerades ett tvåspråkigt språkdagsseminarium för språklärare på Hanaholmen. Temat var digitaliseringen i språkundervisningen och som talare märktes utbildningsplanerare vid Kuopio medborgarinstitut Marjo Markkanen samt språklärare och författare Patricia Diaz från Sverige. I samband med evenemanget presenterades det nya läromaterialet Virtuella resor i Europa och Europeiska kommissionens material för språkundervisningen. Evenemanget strömmades på Facebook. ●

Språkliga handläggare Terttu Jokela och Minna Holmberg presenterade Europeiska kommissionens material för språkundervisningen.

Svenska veckan

I år deltog Svenska nu i firandet av Svenska veckan i november genom att erbjuda två program för skolelever i huvudstadsregionen. Språkbads elever i åk 1-4 fick se konserten Mimmit på svenska på Hanaholmen. Svenska nu erbjöd busstransport till och från Hanaholmen. Sammanlagt 239 åhörare tog del av de två konserterna. Samma dag medverkade Svenska nu i ett seminarium om Finlands tvåspråkighet i Seinäjoki med Språkambassadörerna (se Samhällelig verksamhet).

Svenska nu deltog också i biblioteket Odets Svenska veckan-jippo med en rolig föreläsning av radioprogramledare Erkki Kuronen. Han berättade lite blandat småfakta om Sverige på svenska för 55 gymnasieelever och andra intresserade.

Projektchef Mikael Hiltunen tilldelades Folktingets förtjänsttecken i brons på Svenska dagen-mottagningen på GI8 i Helsingfors. ●

Svenska veckan firades bland annat med Mimmit på svenska.

Nordisk film

Svenska nu koordinerade Månadens nordiska film på Hanaholmen. I mars arrangerades årets första filmvisning med den svenska filmen Inland av Jon Blåhed. Filmen baserar sig på den finska författaren Elin Willows roman Inlandet som gavs ut 2018 och i samband med filmvisningen arrangerades ett författarsamtal med Elin Willows. I april visades den norska filmen Gritt av Itonje Søimer Guttormsen. Den svenska filmen Tigrar av Ronnie Sandahl visades i maj och var Sveriges Oscarsbidrag år 2022 med ålänningen Erik Enge i huvudrollen. Danska filmen Venuseffekten av Anna Emma Haudal visades i juni.

Hösten fick en fin start med den svenska filmen Utvandrarna av Erik Poppe som är en nyfilmatisering av Kristina från Duvemåla och en av Sveriges storsatningar år 2022. I november visades den norska filmen Verdens verste menneske av Joachim Trier. Novemberfilmen var den isländska Dýrið (Lamb) av Valdimar Jóhannsson som vann nordiska rådets filmpris 2022 med Noomi Rapace i huvudrollen. Årets sista film var den danska filmen Miss Viborg av Marianne Blicher som visades i december. Filmvisningarna attraherade en publik på 1200 personer under året. Filmerna Inland och Tigrar marknadsfördes särskilt till skolor och de visningarna sågs av 57 elever.

Svenska nu fortsatte också samarbetet med Walhalla rf, Pohjola-Norden rf och Nordisk Kulturkontakt för att förverkliga filmserien Månadens nordiska film i regionerna. Filmerna visades i Joensuu, Jyväskylä, Uleåborg, Tammerfors, Tavastehus, Torneå-Haparanda, Åbo och Vasa. Sammanlagt 2749 personer såg filmerna.

Svenska nu arrangerade också skolfilmvisningar och medverkade i filmfestivaler. I Tavastehus ordnades fyra skolverksamheter av den svenska filmen Tigrar i oktober. Filmen visades i Nummen koulu och Turengin koulu för totalt 245 elever. Visningarna skedde i samarbete med den lokala filmföreningen Kino Tavast, Svenska nu och Walhalla.

Dýrið (Lamb)

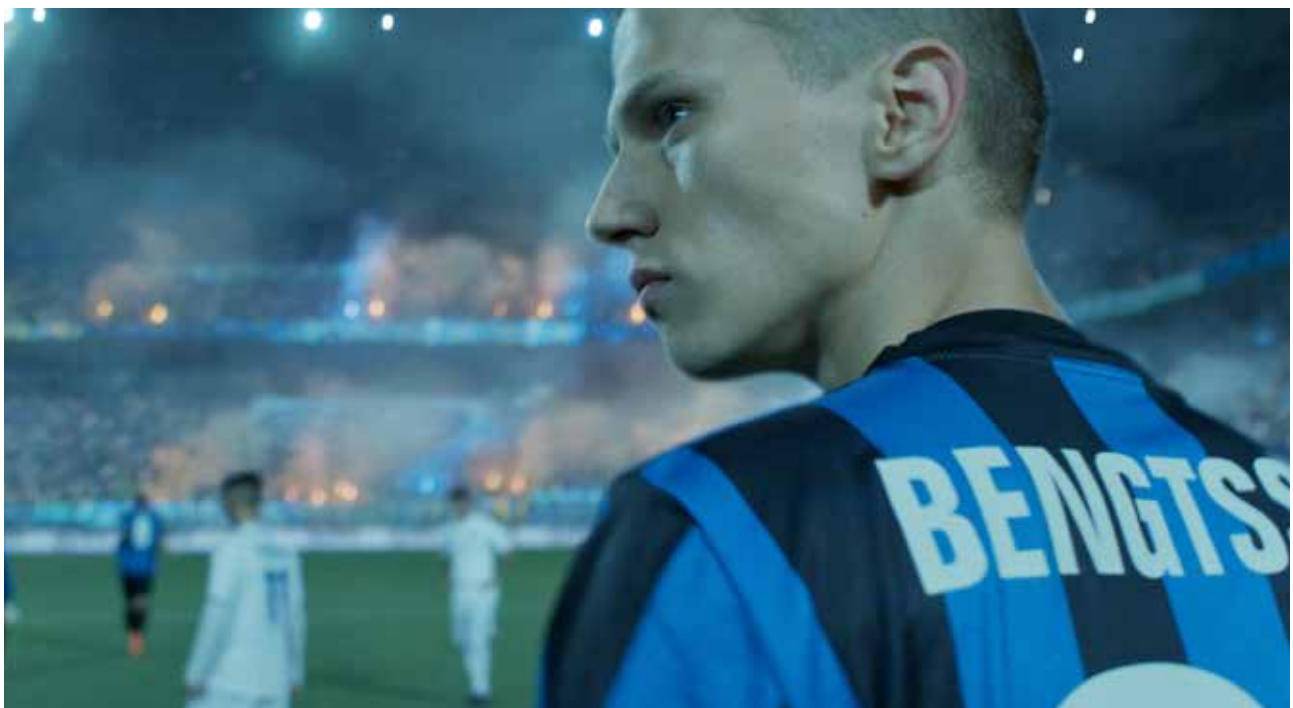
Utvandrarna

I Joensuu arrangerades barnfilmfestivalen Yhdessä! Tillsammans! för första gången och tanken var att erbjuda ett högklassigt och tillgängligt nordiskt program för både skolbarn och familjer. Svenska nu deltog i arrangemanget genom att bjuda på skolvisningar av filmerna *Lill-Zlatan* och *morbror Raring* och *Cloudboy* för de yngre och *Tove* för äldre elever. Festivalen arrangerades i Kulttuuritehdas Sihtala under den nationella temaveckan Skolornas filmvecka i oktober. Arrangörerna var Pohjois-Karjalan elokuvayhdistys, Teatteri-Traktori, Walhalla, Svenska nu och Pohjola-Norden i Joensuu. Sammanlagt 103 elever och 4 lärare såg filmerna under barnfilmfestivalen.

I samband med Månadens nordiska film-serien vid Logomo i Åbo arrangerades på publikens begäran en extra visning av filmen *Jag är Zlatan* endast för skolgrupper. Visningen ägde rum i december och den sågs av 107 elever.

Kuopion vilimit filmfestival ägde rum i april och Svenska nu medverkade med filmen *Tigrar*. Filmen visades fem gånger i Kino Kuvakukko i Kuopio och den sågs av 651 personer. Den internationella barn- och ungdomsfilmfestivalen ägde rum i november i Uleåborg. Svenska nu:s bidrag filmen *Tigrar* sågs av 1518 personer.

Svenska nu fortsatte erbjuda filmutlåning till skolorna i samarbete med filmbyrån Walhalla. På Filmoteket kunde lärare i finska skolor låna filmer i DVD-, Blu-ray format och filmer streamade on-line för visning i skolan. Urvalet riktar sig till alla årskurser och utlåningen är gratis. I paketet ingick en filmhandledning för behandling av filmer i språkundervisningen. Sammanlagt 2322 elever och 127 lärare såg nordiska filmer via tjänsten.

Tigrar

Samhällelig verksamhet

Svenska nu bedriver långsiktigt påverkansarbete för att förbättra svenskundervisningens förutsättningar och för att bidra till ett gott språkklimat. Påverkansarbetet görs genom att skapa arenor för en balanserad språkdebatt, genom samarbeten med relevanta parter och genom förankrade ställningstaganden.

En långkörare i Svenska nu:s samhälleliga verksamhet har varit att verka för fler undervisningstimmar i högstadiets svenskundervisning. I budgetförhandlingarna hösten 2022 beslöt regeringen äntligen att lägga till en årsveckotimme svenska i grundskolans språkprogram. Beslutet var en stor framgång för Svenska nu.

Under verksamhetsåret fortsatte Svenska nu sitt regionala påverkansarbete med tillställningar i Tavastehus, Salo och Seinäjoki. De regionala träffarna arrangerades i samarbete med andra aktörer.

Svenska nu blänkta också till i nordiska sammanhang, då projektchef Mikael Hiltunen föreläste om Svenska nu och medverkade i en paneldebatt under Nordiska Rådets språkseminarium i Reykjavik i juni. Nätverket formulerade ett utlåtande till Nordiska ministerrådet med anledningen av revideringen av den Nordiska språkdeklarationen. Svenska nu efterlyste bl.a. att det i de nordiska klasslärarutbildningarna borde ingå en ämnesöverskridande helhet, där studeranden får fördjupa sig i de nordiska ländernas språk, kultur, historia och samhälle. Svenska nu förespråkar att det nordiska samarbetet också i fortsättningen ska föregå på de skandinaviska språken, men nätverket betonar att parallellspråkighet bör användas som en metod för att språk inte ska bli en exkluderande faktor i nordiskt samarbete. ●

Svenskundervisningens förutsättningar —

Hösten 2021 publicerade Svenska nu och Språkläraryrket i Finland en enkätundersökning om vilka konsekvenser tidigareläggningen av BI-svenskan haft för undervisningen i de högre årskurserna och för inläringen. Resultaten var entydiga och alarmerande och materialet var användbart i påverkansarbetet år 2022.

Problematiken med de få undervisningstimmar i svenska i åk 7-9 lyftes fram i regeringen Marins nationalspråksstrategi och i regeringens språkberättelse (2021). I budgetförhandlingarna beslöt regeringen slutligen att införa en årsveckotimme mera svenskundervisning i grundskolan. Ändringen att timfördelningen skickades på utlåtanderunda hösten 2022 och i beredningstexten nämndes Svenska nu:s och SUKOLs

enkätundersökning. Svenska nu:s styrgrupp lämnade in ett utlåtande till undervisnings- och kulturministeriet där nätverket välkomnade att statsmakten nu gått inför att kompensera brister i svenskundervisningen. Svenska nu uttryckte en förhoppning att tillägget på en årsveckotimme leder till att svensklärarna har mera tid att ta in kulturella inslag i undervisningen.

Innan budgetförhandlingarna godkände regeringen också ett utvecklingsprogram för det andra inhemska språket för att förverkliga Nationalspråkstrategins skrivningar. I programmet ingår ekonomiska bidrag till kommuner för att uppmuntra dem att erbjuda svenska som AI-språk. En arbetsgrupp för att utvidga språkdusch- och språkbadsverksamheten tillsätts. Stödmaterial för svenskundervisningen utarbetas och

ett projekt för att stöda studiemotivationen genom besöksverksamhet och kampanjer i sociala medier inleddes. Även stöd till svenskundervisningen i yrkesskolan och fortbildningsinsatser för svensklärare utlovas. Programmet ska förverkligas av Utbildningsstyrelsen åren 2022-2023 i samarbete med olika organisationer och Nätverket Svenska nu nämns i programmet som en central samarbetspart.

År 2022 lämnade Svenska nu, Svensklärarna i Finland rf och Språkläraryrkesförbundet i Finland SUKOL rf ett klagomål till Justitieombudsmannen gällande Aalto universitetets förfarande. Aalto universitetet hade befriat studeranden från svenskstudier med motiveringen att de inte avlagt ett tillräckligt antal kurser i gymnasiet. I undervisnings- och kulturministeriets utlåtande konstateras att Aalto universitetets förfarande "distanserar sig" från de föreskrifter som gäller för att befria

studeranden från språkstudier. Ministeriet har inlett en beredning för att förnya förordningen under loppet av år 2022. Justitieombudsmannen ber ministeriet meddela senast 28.2.2023 vilka åtgärder som vidtagits.

Under hösten 2022 godkände Svenska nu:s styrgrupp nätverkets målsättningar inför riksdagsvalet år 2023. Svenska nu förutsätter att följande regering förbinder sig att verkställa beslutet att införa en årsveckotimme mera svenskundervisning i åk 7-9 och reserverar behövliga medel för ändamålet. Svenska nu vill också att finsk- och svenskspråkiga yrkesinriktade grundexamina förenhetligas, så att de obligatoriska studierna i andra inhemska språket omfattar minst två kunskapspoäng. Slutligen föreslår nätverket att det andra inhemska språket återinförs som ett obligatoriskt språk i studentexamen. ●

Påverkansarbete i kommunerna

Nätverket Svenska nu har arrangerat över tjugo beslutsfattarträffar på olika orter i Finland sedan år 2016. Inbjudan har riktats till medlemmar i stadsfullmäktige och stadsstyrelse, partidistriktens representanter, handelskammarens representant, Sveriges konsul, aktiva i Pohjola-Norden och svensklärare. Syftet med evenemangen har varit att öppna en diskussion om svenska språkets betydelse i Finland och på den nordiska arbetsmarknaden, uppmuntra kommunala beslutsfattare att utveckla samarbetet med sina svenska vänner och erbjuda svenska som A-språk i grundskolan.

Årets första beslutsfattarträff arrangerades först i maj på grund av pandemin och tillställningen arrangerades i Vanajanlinna i Tavastehus. Kommunförbundet fungerade som medarrangör inom ramen för Språkprojektet. Rubriken för seminariet var flerspråkighet

som en resurs. Som talare fungerade projektchef Mikael Hiltunen, projektledare vid Kommunförbundet Karin Ihalainen, ambassadråd vid Sveriges ambassad i Helsingfors Jenny Kanerva och Finsk-svenska handelskammaren direktör Patrik Lindfors. I den avslutande

Beslutsfattarträff i Tavastehus i maj.

paneldebatten medverkade fullmäktigeledamot Pasi Honkanen (Sannf), stadsstyrelsens I. vice ordförande Anne Laatikainen (Sdp) och stadsfullmäktiges I. vice ordförande Helena Lehtonen (Saml). Tidpunkten för beslutsfattareträffen var ypperlig med tanke på Nato-processen och att president Niinistös statsbesök i Sverige skulle inledas följande dag. På basis av respon- sen var deltagarna nöjda med de olika inledningarna. Publiken deltog aktivt i den politiska diskussionen och det var särskilt värdefullt att tavastsvenskarna fick ge uttryck för sina åsikter om den svenskspråkiga utbild- ningen.

Följande beslutsfattareträff gick av stapeln i oktober i Original Sokos Hotel Rikala i Salo. Som talare un- der lunchseminariet märktes projektchef Mikael Hiltunen, Egentliga Finlands förbunds landskapsdirek- tör Kari Häkämies och Pohjola-Nordens generalse- kreterare Tove Ekman. I paneldebatten medverkade medlem i stadsstyrelsen Anna Härri (Gröna), utbild- ningsnämndens ordförande Marjaana Mänkäri (Cent),

Beslutsfattareträff i Salo i oktober.

stadsstyrelsens ordförande Saku Nikkanen (Sdp) och stadsstyrelsens I. vice ordförande Juhani Nummen- talo (Saml). Evenemanget öppnade upp en ny diskus- sion om hur den svenskspråkiga utbildningen i Salo kunde tjäna finskspråkiga familjer. Häkämies kraftfulla stöd för det svenska i Finland präglade hela diskussio- nen. Lunchseminariet skapade också värdefulla syner- gier för Pohjola-Nordens verksamhet.

Svenska nu medverkade i ett seminarium med Språ- kambassadörerna i slutet av oktober i Seinäjoki. Pro- jektchef Mikael Hiltunen modererade debatten mel- lan riksdagsledamöterna Paula Risikko (Saml) och Pasi Kivisaari (Cent) samt ordförande för Pohjola-Norden i Seinäjoki Pertti Kinnunen. Både Risikko och Kivisaari intygade att deras partier förbinder sig vid att förverk- liga tillägget med en årsveckotimme mera svenskun- dervisning i åk 7 om de ingår i nästa regering. De berömde också Seinäjoki stad för satsningarna på svenskundervisningen. ●

Projektchef Mikael Hiltunen modererade paneldebatten i seminariet i Seinäjoki.

Samarbete med Språkambassadörerna

År 2022 hade Svenska nu ett nära samarbete med Språkambassadörerna, som är en organisation som erbjuder erfarenhetstalare till skolorna. I februari sammanträdde organisationernas medarbetare på GI8 i Helsingfors för att dryfta framtiden. Presentationer om organisationernas verksamhet och grupparbeten stod på programmet.

Praktiska erfarenheter av vänskolprojektet presenterades i seminariet i Seinäjoki.

I april arrangerade Svenska nu och Språkambassadörerna ett webinarium för högskolestuderande. Temat var utlandsstudier och arbete i Finland och Sverige. Ambassadör Maimo Henriksson samt unga erfarenhetstalare från Finland och Sverige märktes som talare.

I oktober medverkade Svenska nu i ett seminarium i Seinäjoki. Övriga arrangörer var Språkambassadörerna, Seinäjoki stad, Kommunförbundet, Pohjois-Norden och Svenska Föreningen i Östermyra. I programmet ingick en paneldiskussion med riksdagsledamöter, Språkambassadörerna rf:s projektpresentation, genomgång av Svenska nu:s praktiska erfarenheter och exempel av vänskolverksamheten, information om Uppdrag språköar samt workshoppar. Svenska nu modererade paneldiskussionen samt erbjöd presentationer och genomförde workshoppar om vänskolverksamhet. ●

Styrgrupp och delegation

Nätverket Svenska nu har en styrgrupp som består av relevanta parter för nätverket. Styrgruppen fastställer nätverkets mål, budget, verksamhetsplan och styrdokument. Styrgruppsmedlemmarna bidrar med sin expertis och idkar kritisk översyn över projektets verkställighet. År 2022 sammanträdde styrgruppen till fyra möten och en jullunch.

Nätverket koordineras av Hanaholmen – kulturcentrum för Sverige och Finland. Under verksamhetsåret har det operativa teamet bestått av en projektchef och sex anställda. Teamet sammanträdde till 38 protokollförda möten. Svenska nu:s medarbetare år 2022 var Mikael Hiltunen, Henrik Huldén, Oona Mertoniemi, Nathalie Räihä, Liisa Suomela, Ina Suominen och Tyra Therman.

Svenska nu:s medarbetare från vänster: Nathalie Räihä, Liisa Suomela, Mikael Hiltunen, Tyra Therman, Henrik Huldén, Ina Suominen och Oona Mertoniemi

Tidigare statsminister Paavo Lipponen utnämndes till hedersordförande.

Svenska nu har en delegation som består av ordförande, två viceordförande och 60 medlemmar. Tidigare statsminister Paavo Lipponen utnämndes till hedersordförande och han avgick som delegationsordförande vid delegationsmötet i september. Åbo stads borgmästare Minna Arve valdes till ny delegationsordförande av styrgruppen. Till vice ordförande valdes styrelseordförande för Lappset Group Oy Johanna Ikäheimo och frilansjournalist Kaj Kunnas. Delegationsmedlemmarna är engagerade inom näringslivet, samhällsfrågor och utbildningsvärlden i Finland och i Sverige. Styrgruppens och delegationens mandat och uppgifter regleras i ett styrdokument för Svenska nu, som uppdaterades år 2022.

Svenska nu-nätverkets årliga delegationsmöte gick av stapeln i september på GI8 i Helsingfors. I sitt avskedstal som avgående delegationsordförande lyfte Paavo Lipponen särskilt fram att regeringens beslut att lägga till en årsveckotimme svenska i grundskolans språkprogram var en framgång för Svenska nu.

Minna Arve valdes till ny delegationsordförande.

Nätverket har konsekvent betonat frågan i sitt påverkansarbete.

Lipponen konstaterade att efter femton år som delegationsordförande vågar han säga att Svenska nu kan

bidra till att språkklimatet blir bättre och att eleverna ser möjligheterna med svenskan. Svenska nu sänker tröskeln för att våga uttrycka sig på svenska. Han ville också sätta språkkunskaper och svenskans betydelse för Finland i ett bredare kulturellt perspektiv. "Svenskheten, vårt nordiska arv, utgör ett oersättligt element i vår nationella identitet", sade Lipponen. Avslutningsvis berömde och tackade han teamet för kompetent arbete.

Styrgruppsordförande Gunvor Kronman återgav resultaten från vänskolprojektets första läsår och berättade om de videobaserade materialen Därför svenska och Mitt drömyrke. Av de nya satsningarna på skolprogramsidan lyfte Kronman fram samarbetet med NordicSom rf och det svenska kollektivet NYXXX spännande hörlursföreläsning. Kronman anmärkte att Svenska nu uppmärksammar Europeiska språkdagen med ett storslaget program för elever och vuxna i samarbete med Europeiska kommissionens representation i Finland. Hon informerade även om Svenska nu-dagarna på Hanaholmen och att lanseringen av nätverkets historik äger rum i samband med evenemanget.

I programmet ingick också en presentation om regeringens nationalspråkstrategi och målsättningar på utbildningsområdet. Presentationen hölls på distans av konsultativ tjänsteman vid undervisnings- och kulturministeriet Anna Kiiskinen. Efter det följde en paneldiskussion om hur nationalspråkstrategin förverkligas i praktiken med projektledare vid Kommunförbundet Karin Ihalainen, generalsekreterare för Pohjola-Norden Tove Ekman och undervisningsråd vid Utbildningsstyrelsen Olli Määttä som debattörer. ●

Undervisningsråd Olli Määttä deltog i paneldiskussionen på delegationsmötet.

Svenska nu-nätverkets styrgrupp år 2022

- Johansson Charlotta, Svenska institutet
- Jukarainen Kari, Språkläraryrket i Finland SUKOL rf
- Kanerva Jenny, ambassadråd för kommunikation och kultur vid Sveriges ambassad (-31.8.2022)
- Kronman Gunvor, Hanaholmens VD; ordförande
- Lehto-Häggroth Elina, tidigare vice stadsdirektör vid Vanda stad
- Lindström Berndt-Johan, utbildningsombudsman vid Svenska Kulturfonden
- Luukkonen Johanna, Saga r.f.
- Määttä Olli, undervisningsråd vid Utbildningsstyrelsen
- Nummela Yvonne, undervisningsråd vid Utbildningsstyrelsen
- Pessi Satu, ordförande för Svensklärarna i Finland rf
- Rosenlew Erik, styrelsemedlem i Svenska Kulturfonden i Björneborg
- Rossi Paula, professor vid Uleåborgs universitet
- Stenbäck Pär, minister (-31.8.2022)
- Vesalainen Marjo, undervisningsråd vid undervisnings- och kulturministeriet
- Wahlström Niklas, ansvarig för utbildning vid Svenska folkskolans vänner
- Önnared Anna, förste ambassadsekreterare vid Sveriges ambassad (29.11.2022-)

Medlemmar i Svenska nu-nätverkets delegation 2022-2023

- Arve Minna, borgmästare, Åbo stad, ordförande för Svenska nu
- Ikäheimo Johanna, styrelseordförande, Lappset Group Oy, vice ordförande för Svenska nu
- Kunnas Kaj, frilansjournalist, vice ordförande
- Clase Nicola, ambassadör, Sveriges ambassad i Helsingfors
- Enestam Jan-Erik, ordförande, Kulturfonden för Finland och Danmark
- Gestrin Christina, Folktingssekreterare, Svenska Finlands Folkting
- Graeffe Petri, fullmäktigeordförande i Träskända stad, Samlingspartiet
- Harkoma Sisko, medlem i studentexamensnämnden, svensklärare emerita
- Helle Minna, arbetsmarknadsdirektör, Teknologiindustrin
- Henriksson Maimo, ambassadör, Finlands ambassad i Stockholm
- Häkämies, Jyri, verkställande direktör, Finlands näringsliv EK
- Ihalainen Karin, projektledare för Uppdrag språköar, Finlands Kommunförbund r.f.
- Itkonen Juha, författare
- Jäätteenmäki Anneli, ordförande Kulturfonden för Sverige och Finland
- Kellgren Ola, direktör, Nordisk Kulturkontakt
- Kelhä Minna, generaldirektör, Utbildningsstyrelsen
- Keskinen Juha, ledarskribent, Iltalehti
- Kiukas Vertti, generalsekreterare, Soste r.f.
- Koivunen Anu, professor, Stockholms universitet
- Korjus Tapio, vicerektor, Olympic training center Kuortane
- Krohn Irina, tidigare verkställande direktör, Finlands filmstiftelse
- Kulmuni Katri, riksdagsledamot, Centerpartiet i Finland
- Kähkönen Sirpa, författare
- Lehtikoinen Petri, undervisningsråd, Utbildningsstyrelsen
- Lehto-Häggroth Elina, tidigare biträdande stadsdirektör, Vanda
- Lipponen Paavo, hedersordförande för och beskyddare av Svenska nu
- Lonka Kirsti, professor, Helsingfors universitet
- Lumio Markku, tidigare stadsdirektör, Kauhava
- Luukkonen Aino-Maija, stadsdirektör, Björneborg
- Majander-Reenpää Leena, sakkunnig inom bokbranschen
- Multala Sari, riksdagsledamot, Samlingspartiet
- Myllyvirta Jyrki, tidigare stadsdirektör, Lahtis
- Mäkinen Matias, riksdagsledamot och SDP:s vice ordförande
- Niemi Kaius, tidigare ansvarig chefredaktör, Helsingin Sanomat
- Niemi-Laine Päivi, ordförande, Förbundet för den offentliga sektorn och välfärdsområdena JHL
- Oikarinen Kyösti, stadsstyrelseordförande i Uleåborg, Centerpartiet i Finland
- Paasikivi Lilli, konstnärlig ledare, Nationaloperan
- Palola Antti, ordförande, Tjänstemannacentralorganisationen STTK
- Palviainen Åsa, professor, Jyväskylä universitet
- Peltoniemi Harri, direktör, Nationella centret för utbildningsutvärdering KARVI
- Peltonen Mika, verkställande direktör, Södra Karelens handelskammare
- Penttilä Risto E. J., verkställande direktör, Amcham Finland
- Qvintus Dimitri, chef för samhällsrelationer, Bayer
- Ralph Bo, ledamot i Svenska Akademien
- Rantala-Korhonen Piia, direktör, Uleåborgs stad
- Rantanen Juha, bergsråd
- Razmyar Nasima, Helsingfors biträdande borgmästare för fostrans- och utbildningssektorn
- Rämö Eero, konsult, Tekir Ab
- Salo Aija, överinspektör hos diskrimineringsombudsmannen
- Salovaara Paula, journalist
- Sasi Kimmo, direktionsordförande, Hanaholmen
- Sauri Pekka, Senior Advisor, Executive Education vid Aalto universitet
- Siimes Suvi-Anne, verkställande direktör, Arbetspensionsförsäkrarna TELÄ
- Sirén Saara-Sofia, riksdagsledamot, Samlingspartiet
- Sjöstedt Madeleine, generaldirektör, Svenska institutet
- Stenbäck Pär, minister
- Tervo Jari, författare
- Wallenius Mats, fonddirektör, Kulturfonden för Sverige och Finland
- Viitanen Antti, verkställande direktör, Novartis Finland Ab

Kommunikation

Svenska nu uppmärksammade sitt jubileumsår genom att ge ut en historik om nätverkets 15 verksamhetsår. Historiken är skriven av Ina Suominen och den presenterar verksamheten i tematiska kapitel.

Svenska nu har olika kommunikationskanaler till förfogande. Nätverket upprätthåller en daglig kontakt med trogna följare i sociala medier. De främsta kanalerna är Facebook och Instagram, som används bl.a. för att informera om aktuella material och program. Twitter

är ett verktyg för att delta i den nationella språkdiskussionen. Svenska nu:s månatliga nyhetsbrev skapar trafik till webbsidan på ett effektivt sätt.

Verksamheten genererar också synlighet i medier. Vänskolprojektet, nätverkets nya delegationsordförande Minna Arve, uttalanden och läromaterialet Mitt drömyrke gav nätverket stort genomslag i offentligheten under verksamhetsåret. Mediaträffar publiceras kontinuerligt på nätverkets webbsida. ●

Historik

År 2022 hade det gått 15 år sedan nätverket Svenska nu grundades. För att uppmärksamma jubileet fick programkoordinator Ina Suominen i uppdrag att skriva en historik om nätverkets verksamhet. Därtill grundades en historikgrupp bestående av Pär Stenbäck, Sisko Harkoma, Mikael Hiltunen, Erik Rosenlew och Paula Rossi för att bidra till arbetet med råd och vägledning. Resultatet av arbetet blev boken *Språk gör världen större: Nätverket Svenska nu 2007–2022* som presenterar verksamheten i tematiska kapitel från grundandet till idag.

Nätverket Svenska nu grundades 2007 som en reaktion till den språkpolitiska utvecklingen och det försämrade språkklimatet i Finland. Flera aktörer hade under en längre tid oroat sig för svenskundervisningen i landet och därför inledde Kulturfonden för Sverige och Finland ett beredande arbete för att grunda ett resurscenter för svenskundervisningen i Finland. I Sverige hade myndigheterna också visat intresse för att stödja svenskundervisningen i grannlandet och följaktligen grundades Svenska nu på Hanaholmen i samförstånd med både finska och svenska aktörer.

Programkoordinator Ina Suominen skrev en historik om Svenska nus 15 verksamhetsår.

Nätverkets syfte var redan från start att motivera och inspirera finskspråkiga barn och ungdomar i deras svenskstudier. Svenska nu har velat nå den här målsättningen genom att förankra språkinläringen i det levande språket och verkliga kulturupplevelser. Därtill skulle Svenska nu fungera som ett interaktivt tvärsektorielt nätverk mellan skolorna, lärarna, lärarutbildningarna och myndigheterna. Under årens lopp

utökades den ordinarie verksamheten med större satsningar på påverkansarbetet för att förbättra förutsättningarna för svenskundervisningen i Finland. Svenska nu har genom åren etablerat sig som en aktör på utbildningsfältet och en granskning av Svenska nus kontinuerliga utvärdering visar att majoriteten av både lärare och elever har varit nöjda med nätverkets verksamhet. ●

Mediasynlighet

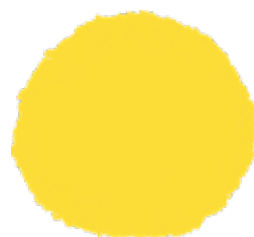
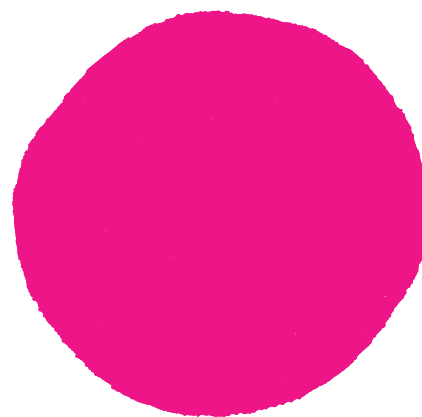
Vänskolprojektet med SFV fick en hel del mediasynlighet under verksamhetsåret. Victor Dahlberg hänvisade till vänskolprojektet i sin insändare till Åbo Underrättelser och Hufvudstadsbladet i februari. Projektchef Mikael Hiltunen skrev insändare om de olika vänskolprojekten till lokala tidningar och de publicerades i Aamulehti, Hufvudstadsbladet, Turun Sanomat, Åbo Underrättelser, Västra Nyland, Tempus och Vasabladet. SFV-Magasinet och Svenska Yle gjorde reportage om Karis svenska högstadiums och Kosken koulus vänskolprojekt i februari respektive maj. I maj månadsnummer av SFV-magasinet ingick också en artikel om vänskolprojektets slutseminarium på G18 i Helsingfors.

I februari gick Svenska nu ut med ett pressmeddelande om samarbetet med Sydkustens ordkonstskola för att uppmärksamma Alfons Åberg jubileumsåret. Arbetarbladet publicerade nyheten.

I mars lanserades videomaterialet Därför svenska. Hufvudstadsbladet, Demokraatti och Arbetarbladet uppmärksammade lanseringen.

I maj noterade Vasabladet Svenska nus, Språkläraryrket i Finland SUKOL rf:s och Svensklärarna i Finland rf:s gemensamma uttalande om svenskundervisningen i andra stadiets yrkesutbildning.

I september beslöt regeringen att lägga till en årsveckotimme svenska i grundskolans språkprogram. Svenska nus och SUKOL:s enkätundersökning nämndes i Helsingin Sanomats och Hufvudstadsbladets artiklar om budgetmanglingen. Svenska nu, SUKOL och Svensklärarna i Finland rf följde också upp ärendet med en gemensam insändare i Turun Sanomat, Åbo Underrättelser, Vasabladet och Hufvudstadsbladet i september.

YLE intervjuar elever under Europeiska språkdagen.

YLE huvudstadsregionen gjorde ett radioreportage från Europeiska språkdagen på Hanaholmen i september.

Minna Arves tillträde som delegationsordförande genererade också mediasynlighet i september. Åbo Underrättelser publicerade pressmeddelandet och Hufvudstadsbladet och Arbetarbladet rapporterade från delegationsmötet. Svenska Yle gjorde en längre personintervju med Arve innan mötet. Åbo Underrättelser följde också upp med en intervju i oktober.

Samarbetet kring det nya skolprogrammet med NordicSom rf lanserades under en presskonferens i september. HBL Junior och Arbetarbladet bevakade tillställningen och skrev artiklar.

I oktober arrangerade Svenska nu en beslutsfattareträff i Salo och Arbetarbladet var på plats och publicerade ett omfattande reportage.

Det nya läromaterialet Mitt drömyrke lanserades i oktober, och projektchef Mikael Hiltunen skrev en insändare om helheten samt de olika lokala profilerna i materialet. Insändaren publicerades i Ålandstidningen, Åbo Underrättelser och Hufvudstadsbladet.

I november tilldelades projektchef Mikael Hiltunen Folktingets förtjänsttecken i brons, vilket noterades av Hufvudstadsbladet, Östnyland och Arbetarbladet.

Svenska nu:s jubileumsår kulminerade i att nätverket gav ut en historik i november och Arbetarbladet noterade pressmeddelandet.

Jubileumsåret noterades också i TV-Nytts nyhetssändning i december. Inslaget handlade om Kaj Kunns skolbesök i Hyvinkään lukio i samband med gymnasiet språkvecka.

Svenska nu:s treåriga bidrag från Föreningen Konstsamfundet lyftes fram i Hufvudstadsbladets artikel i december. ●

Sociala medier

Svenska nu:s kanaler på sociala medier har en viktig roll i att öka synligheten för nätverkets verksamhet. Svenska nu:s konton på Facebook och Instagram används som ett stöd för hemsidan i att informera om programutbudet samt aktuella evenemang. Därtill har

kontona ett viktigt syfte i att inspirera och engagera och lyfta fram aktuella språkdebatter samt händelser i Finland och Sverige. Konton används även för att uppmärksamma högtider samt lyfta fram svensk och finlandssvensk kultur.

Svenska nu har två skilda konton på Instagram: ett för att synliggöra nätverkets verksamhet samt skolprogram och ett för eleverna. Svenska nu:s elevkonto är en lättsam kanal för abiturienterna och andra skolelever och erbjuder en daglig dos av svenska i form av lättsamma och roliga bilder, frågesporter och uppgifter.

Till skillnad från kontona på Facebook och Instagram används Twitter huvudsakligen för att engagera följarna i Svenska nu:s påverkansarbete. Svenska nu deltar även aktivt i den språkpolitiska diskussionen på plattformen.

I slutet av året 2022 hade Svenska nu sammanlagt 2652 följare på Facebook, varav knappt 100 var nya följare. Antalet följare som slutat följa på kanalen var litet jämfört med den allmänna trenden. Den månatliga engageringsgraden var i genomsnitt bra, vilket berättar om att nätverket lyckat publicera innehåll som intresserar sina följare. De populäraste inlägg under året var bland annat nyheten om HBL-prenumerationer och nyheter om språkundervisning och språk.

På Twitter hade Svenska nu 741 följare, med 69 nya följare under året. Engageringsgraden förblev på en exceptionell bra nivå och nätverket lyckades tweeta om

innehåll som intresserade sina följare. Speciellt mycket uppmärksamhet fick innehållet om språkundervisningen i Finland, Svenska-nu dagarna och Nordiska Rådets språkseminarium i Reykjavik som nätverket deltog i juni 2022.

I slutet av året 2022 hade Svenska nu:s huvudsakliga konto på Instagram (@svenskanu) 1480 följare. Enligt statistiken lyckades nätverket bra med att publicera innehåll som intresserar sina följare och speciellt populära var inläggen där skolturnéerna dokumenterades av en artist eller där ett nytt läromaterial marknadsfördes. Svenska nu dokumenterar skolturnéerna genom att låta en artist publicera bilder och videor från skolturnén.

Antalet följare på nätverkets elevkonto på Instagram (@abi_svenskanu) låg på ca. 1400 följare i slutet av året 2022. Kontot publicerade flitigt olika typer av inlägg som syftade till att gläda eleverna, peppa dem i deras svenskstudier samt ge dem möjlighet att öva sin svenska på ett lättsamt och roligt sätt. ●

Hemsida och nyhetsbrev

Under året 2022 har Svenska nu fortsatt utveckla sin webbplats. Hitta program-sidan uppdaterades med två nya filter via vilka lärarna har möjlighet att leta efter program enligt undervisningsstadium och programtyp inte bara enligt landskapen som tidigare. Därtill skapades även sidan För lärare där lärare nu på ett enkelt sätt kan hitta information om kommande

fortbildningar, seminarium och kurser. För att förbättra synligheten via sökmotorer skapades även sidor på svenskanu.fi och plugganu.fi som sammanfattade Svenska nu:s verksamhet på finska. Följaktligen kan också personer som använder finska sökord hitta fram till Svenska nu:s webbplats. Därtill översattes även nätverkets programbokningsblanketten så att klasslärare

och andra lärare som har finska som arbetsspråk enkelt kan bekanta sig med programutbudet och boka ett besök.

Den uppdaterade webbplatsen var väl besökt under året av 29 379 användare. Antalet sessioner uppgick till 46 901 och antalet sidladdningar var 132 900. Både antalet användare och antalet sessioner hade växt sedan 2021. De populäraste sidorna, utöver framsidan, har varit Utvärdering, Hitta program, Nyheter och Varför svenska. Bland nyheterna väckte Svenska nu-dagarna

och Uppdatera dina Sverigekunskaper-seminarierna mest intresse.

Svenska nu skickade ut ett elektroniskt nyhetsbrev en gång i månaden under vår- och höstterminen. Med hjälp av nyhetsbrevet kan man effektivt dirigera besökare till hemsidan och visa en mångsidig bild av verksamheten. Nyhetsbreven har haft omkring 2000 mottagare per brev och de har varit väl lästa. Intresserade kan beställa nyhetsbrevet via nätverkets hemsida. ●

Citat — Lärare

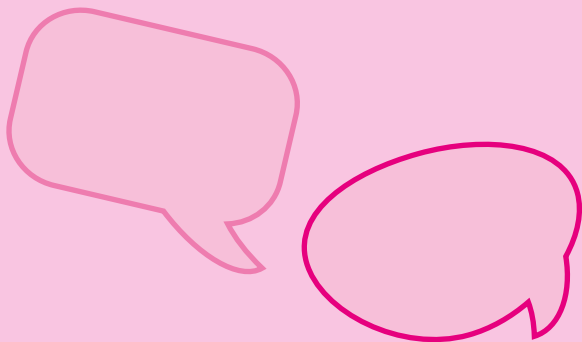
"Tack för ert arbete! Alla besök hittills har varit väldigt uppskattade och sätter lite extra guldkant på vardagen. De gör eleverna mer motiverade." (*Kocka på svenska med Micke Björklund*)

"Tosi virkistävä, innostava ja motivoiva vierailu!" (*Äventyret Nordjobb*)

"Teatterityöpaja oli aivan loistava, toivottavasti ensi vuonna on mahdollisuus saada heidät uudestaan. Oppilaat olivat rohkeasti mukana ja moni heistä ylitti itsensä. Oli todella mukavaa." (*Teaterverkstad*)

"Tack för en inspirerande och mångsidig verkstad! Barren var motiverade och intresserade och tyckte om uppgifterna i verkstaden. De fick både lyssna och använda svenska mångsidigt under verkstaden och programmet var på lämplig nivå för vår åk 2." (*Ordkonst med Alfons Åberg*)

"Bra program och gästerna är fina representanter för det svenska språket och förebilder till ungdomarna! On upeaa, miten monipuolisesti tuotte ruotsin kieltä ja kulttuuria kouluille. Kouluvierailut ovat aina elämyksisiä oppilaille - erityisesti täällä maakunnan reuna-alueiden kouluissa. Innostavaa ja ammattitaitoista toimintaa!" (*Virkeä vartti - en rolig kvart*)

”

**”Tack att ni alltid har tagit hänsyn
lärarnas åsikter och utvecklat så fina
och mångsidiga material!”
(Kvalitativ utvärdering)**

"Vierailun jälkeen teimme vielä työelämäaiheisen kuuntelun - opiskelijat kokivat menestyneensä kuuntelussa paremmin kuin normaalisti, kun olivat juuri kuulleet paljon ruotsia ja "virittäneet" kielikorvansa valmiiksi. Olivat siis tosi tyytyväisiä vierailuun." (*Språk öppnar dörrar med Jasmin Lindberg*)

"Tämä ohjelma sopi hyvin ensimmäisen opintojakson opiskelijoille ja tuki ensimmäisen opintojakson kieliprofilin tekemistä." (*Santeri Helinheimo-Mäntylä - Därför svenska!*)

"Petra Bergström är verkligen duktig med studerandena. Hon får alla att vara med hela workshopen och alla trivs. Hon kan tillämpa språket till gruppens nivå. En riktigt pärla!" (*Serieteckning*)

"Viktorin mukaansatempaava esitys on yksi parhaista kouluvierailuista ikinä!" (*Gör din egen Ålandsmacka med Viktor Eriksson*)

"Erkki Kuronen var helt fantastisk. Innehållet var intressant och presentationen otroligt fint gjord." (*Radioprogramledare Erkki Kuronen*)

"On tosi hienoa, että tällainen hanke on mahdollistanut useiden kouluparien toimintaa ja edistänyt varmasti ruotsin kielen oppimista ja intoa opiskella sitä." (*Vänskolprojektet*)

Citat — Elever

"Auttoi oppimaan ja ilahduin kun huomasin ymmärtäväni hyvin!" (*Simon Zion: Med musiken som språk*)

"Olisi kivaa jos näitä vierailuja voitaisiin järjestää useammin." (*Gör din egen Ålandsmacka med Viktor Eriksson*)

"Esitys oli kiva ja mielenkiintoinen! Haluaisin itse lähteä johonkin pohjoismaahan työskentelemään ja opiskelemaan lisää ruotsia." (*Äventyret Nordjobb*)

"Todella mukava ja valaiseva ohjelma. Sain aika paljon motivaatiota kielen opiskeluun ja oli kiva kuunnella monikielistä puhetta. Kiitos!" (*Kaj Kunnas*)

"Erkki Kurosen vierailu koulussamme oli mahtava, hauska ja opettavainen! Meillä oli todella mukava tunti kuunnellessamme Erkin kertovan työstään ja taustastaan. Opin uusia sanoja ja huomasin, miten paljon oikeasti ruotsia ymmärränkin!" (*Radioprogramledare Erkki Kuronen*)

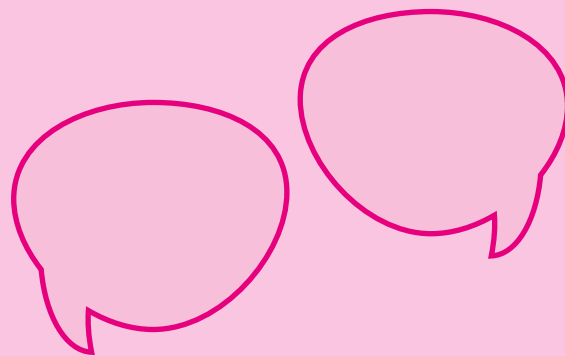
"Vierailu oli todella mukava ja mielenkiintoinen! Jasmin Lindberg oli todella mukavan oloinen, oli erittäin kiva tavata hänet!" (*Språk öppnar dörrar med Jasmin Lindberg*)

"Pidin vierailusta ja mielestäni se oli piristävää ja se innosti opiskelemaan enemmän ruotsia, kun sai uutta näkökulmaa ruotsin kielestä." (*Spegelbild, Jesse P*)

"Vierailu oli tosi hauska, opin paljon lisää Ruotsista." (*Henrik Skarevik*)

"Ohjelma oli hyvin mielenkiintoinen ja siitä oppi paljon." (*Serieteckning med Petra Bergström*)

"Ohjelma toi piristystä ja energiaa koulupäivään!" (*Martin Appel*)

"Esitys oli kiinnostava ja otti hienosti kantaa aiheisiin jotka ovat käsillä nuorten arjessa. Esitys oli samaistuttava." (*Teater Kojan: Stay happy*)

"Uusi opettavainen kokemus!" (*Virtuell arbetsintervju med Kenneth Nilsson*)

"Oikein kiva oli, innosti kyllä opiskelemaan ruotsia enemmän." (*Santeri Helinheimo-Mäntylä - Därför svenska!*)

"Ohjelma oli tosi kivaa vaihtelua ja pidin siitä että Anna pääsi meille vierailemaan. Pidin tunnista tosi paljon." (*Nyttigt och gott från Norden med Anna-Karin Mellblom*)

”

”Vi borde få vara tillsammans med dom i mera än fyra dagar. Roligaste upplevelsen under mina år i skolan!”
(*Vänskolprojektet*)

Tack!

Nätverket Svenska nu tackar sina finansiärer för år 2022: Svenska utrikesdepartementet, Utbildningsstyrelsen i Finland, Svenska kulturfonden, Föreningen Konstsamfundet, Svenska folkskolans vänner, Svenska Kulturfonden i Björneborg, Stiftelsen Tre Smeder, Aktiastiftelsen i Esbo-Grankulla, Aktiastiftelsen i Vanda, Nordplus Språk, Kulturfonden för Sverige och Finland samt nätverkets hemvist

Hanaholmen – kulturcentrum för Sverige och Finland.

Vi vill också tacka alla våra artister, medverkande i våra fortbildningar och seminarier, svensklärare, elever och studerande samt samarbetspartner i hela Finland och Sverige som varit med oss under året och bidragit till ett oförglömligt jubileumsår 2022!

HANAHOLMEN

svenska nu

Nätverket Svenska nu koordineras av
Hanaholmen – kulturcentrum för Sverige och Finland

www.svenskanu.fi | svenskanu@hanaholmen.fi
Hanaholmen – kulturcentrum för Sverige och Finland
Hanaholmsstranden 5, 02100 Esbo | +358 400 605 565 | www.hanaholmen.fi